Пралетарыі ўсіх краёў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Саветаў БССР.

9 ГОД ВЫДАНЬНЯ.

КОШТ НУМАРУ 5 кап.

АДРЭС РЭДАКЦЫІ: МЕНСК, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса (2-гі Дом Саветаў).

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 473. Рэдактара—№ 769.

Матар'ялы прымаецца—з 9-й да 3½ гадз.

Нявымаганыя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

КАНТОРА: Менск, рог вуліц Ленінскай і Карла Маркса. Тэлефон № 244. (2-гі Дом Саветаў).

ПАДПІСНАЯ ПЛАТА: На 1 месяц — 90 к. „ 3 „ 2 р. 70 к. „ 6 „ 4 р. — к. „ 1 год 8 р. — к. Зьмена адрасу 1 экзэмпляра — 20 к. Лісты — 10 к.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ: За радок калёнтарнай пасьля тэксту — р. 50 к. За радок калёнтарнай пасьля тэксту 1 р. — к. За радок калёнтарнай перад тэкстам 1 р. 50 к. Сьпісьмы на 50 проц. дарожай. Звыш тарыфу бярэцца 10 проц. залогу.

ПЛАТА ЗА ПУБЛІКАЦЫІ: За 1 дакумэнт 35 кап. За кожны дадатковы 15 „ Бесспрэчнае і чарнавікавае: за дакумэнт 15 „ За кожны дадатковы 5 „ Публікацыі ЗАГСаў—3 руб.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ў канторы газэты, на ўсіх аддаленых Беларускага Дзяржаўнага Выдавецтва і на ўсіх пошт.-тэл. канторах. АБВЕСТКІ ПРЫМАЮЦЦА канторай газэты: Менск, рог Ленінскай і Карла Маркса (2-гі дом Саветаў).

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 74 (2262) Серада, 28-га сакавіка 1928 г.

СССР у барацьбе за мір.

Савецкі ўрад мае поўнае права гаварыцца дасягнутым посьпехам нашае делегацыі на падрыхтоўчай камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні ў Жэневе. Дзякуючы ўмелай тактыцы, вытрымаснасьці і глыбокаму веданьню справы т. Літвінаву ўдалося дамагчыся максімуму таго, чаго ён мог дамагчыся. А ўласна, ён зруйнаваў загадзя складзеную змову перадаць савецкі праэкт разброеньня ў адну з шматлікіх падкамісій (дзе яго навіны былі пахаваць), прымусіўшы яго абмяркоўваць на пленуме камісіі. Ён выкрыў тых, якія ён хочуць разбройвацца, але заўсёды гавораць аб разброеньні. Ён заклаў у тупік жэнеўскіх «міратворцаў», выкрыўшы на ўвесь сьвет фальшывасьць і дэмагагічнасьць такіх «прыхільнікаў» міру, як Англія.

Яшчэ ў часе свайго першага выступленьня ў Жэневе 19-га сакавіка т. Літвінаў высунуў перад сваімі праціўнікамі два пытаньні, ад адказу на якія нельга было ўхіліцца. Ці да, ці не. 1) „Ці згодна падрыхтоўчая камісія і канфэрэнцыя аб разброеньні,—заявіў ён,—пакласьці ў аснову сваёй далейшай працы прынцып усеагульнага і поўнага разброеньня ў працягу прапануемага намі тэрміну і 2) правесьці першы этап разброеньня з такім разьлікам, каб ужо пасьля першага году ўскладніць, калі не зрабіць вусіх немагчымым, вядзеньне вайны. Толькі, калі на гэтыя пытаньні будуць дадзены адмоўсныя станоўчыя адказы, можна будзе распачаць дэтальнае абмеркаваньне савецкага праэкту канвэнцыі».

Нямецкая і турэцкая дэлегацыі зараз жа заявілі аб падтрыманьні савецкага праэкту неадкладнага разброеньня. У шырокай дыскусіі аб савецкім праэкце ўзяло ня менш 20-ці дэлегацый. Але асаблівае ўвагі заслугоўвае выступленьне ангельскага прадстаўніка лёрда Кешэндэна. Ён добра вывучыў савецкі праэкт і нарашыў узяць яго за аснову свайго абдуманага выступленьня проці СССР у шырокім маштабе. Разглядаючы па пунктах нашыя прапановы, Кешэндэн даказваў, што яна прасякнута нерэальнасьцю і няшчырасьцю. Ён асабліва падкрэсьліваў, што ў нашай прапанове нічога не гаворыцца аб грамадзянскай вайне. Усё выступленьне лёрда мела пэўную мэту: 1) аслабіць сумленныя намеры савецкага ўраду, 2) апраўдаць варожую палітыку ангельскага кансэрватыўнага ўраду і 3) знайсьці саюзьнікаў у барацьбе проці нашага Саюзу.

Гэткае было заданьне, і ня віна Кешэндэна ў тым, што т. Літвінаў скарыстаў яго ўласныя аргумэнты проці яго-ж, чым паставіў Англію ў няпрыемнае становішча. Аб гэтым гаворым ня толькі мы, так ацэньвае выступленьне т. Літвінава і чужаземны друк.

Мы хочам яшчэ толькі зьвярнуць увагу чытачоў на той факт, што галоўную ролю застрэльшчыка проці СССР у Жэневе ўзяў на сябе ангелец, у той час як французкі прадстаўнік Клозаль абмежаваўся малазначнымі і непераконваючымі заўвагамі.

Дзьве прычыны ляжаць у аснове такога разьмеркаваньня роляў. Англія, як самы заядлы вораг СССР, не магла адмовіцца ад спакусу ўчыніць шкоду яго міжнароднаму становішчу.

Праз месяц у Францыі—выбары ў парлямант, і выступленьне французскага дэлегата проці савецкага праэкту разброеньня зрабіла-б кепскі ўплыў на выбаршчыкаў і ўзмацніла-б пазіцыю камуністычнае партыі і ўсіх паогул левых партый. Таму роля тарана была перададзена ангельцу.

Вынікі атрымаліся ня тыя, якіх чакалі ангельскія кансэрватары: пэнеўскія дэбаты надзвычайна ўзмацнілі міжнароднае становішча і прэстыж СССР. А падтрыманьне нямецкай дэлегацыяй нашага праэкту паказала, што савецка-нямецкі канфлікт не аказаў уплыву на савецка-нямецкія дачыненьні.

Ліквідацыя парляманту ў Літве.

Урадавая літоўская газэта «Летувос Айдас» сьцьвярджае вестку аб праэкце ўтварэньня дзяржаўнай рады, якая заменіць сучасны літоўскі парлямант. Дзярж. рада будзе інстытуцыяй выбарнай і зложана будзе з большасьці земляробаў, бо, як зазначае Л. А., «Літва есьць дзяржава земляробчая». У радзе возьмуць удзел толькі «ўчцівыя і працавітыя грамадзяне ў сьпелым веку». Выбары будуць пасрэдныя. Валасны к-т будзе выбіраць прадстаўнікоў у акруговы к-т, а гэты далейшых прадстаўнікоў у дзярж. раду. У гарадох меншасьці выбіраюць таксама прадстаўнікоў у дз. раду.

Арышт 12-ці юга-слаўскіх камуністаў.

ВЕНА, 26-3. 21-га сакавіка на аўстрыйскай прыгранічнай станцыі Град паліцыя затрымала прыехаўшых з Загрэбы 12 югаслаўскіх камуністаў, якія накіроўваліся ў Вену. Аўстрыйская паліцыя, якая заявляе, што затрыманыя ехалі ў Вену „для ўдзелу ў палітычнай канфэрэнцыі", пад вартаю накіравала іх назад на югаслаўскую прыгранічную станцыю Марыбор, дзе яны былі арыштаваны югаслаўскай паліцыяй.

Збойствы арыштаваных румынскіх камуністаў

ВЕНА, 24-3. З Бухарэсту паведамляюць, што арыштаваныя ў Орадэа-Марэ рабочыя сурова катаваліся ў паліцэйскім астрозе. Рабочыя арганізацыі Орадэа-Марэ, даведаўшыся пра катаваньні і збойствы, заявілі востры пратэст проці ўчынкаў паліцыі. З прычыны ўсеагульнага абурэньня начальнік паліцыі Орадэа-Марэ прымушан быў прызнаць, што катаваньні сапраўды былі, але «апраўдваўся» тым, што паліцыя ня можа абыходзіцца далікатна з камуністамі.

Выбары ў думу Саарскае вобласьці.

ВЭРЛІН, 26-III. Вынікі ўчарашніх выбараў у ландрат (пастанова, замяняючая абласны парлямант) Саарскае вобласьці наступныя: кампартыя атрымала 46.000 галасоў (на выбарах у 24 годзе кампартыя атрымала 40.00 галасоў); сацыял-дэмакраты атрымалі 43.000 галасоў (у 24 г.—46.000 галасоў); партыя цэнтру—128.000 галасоў—(118.000 галасоў); народная партыя—26.000 галасоў (37.000 галасоў), нацыналісты—10.000 галасоў (0) хрыстыянскія сацыялісты—9.000 галасоў (0); гаспадарчая партыя—9.000 галасоў (10.000 галасоў); дэмакраты—4.000 галасоў (0).

Кампартыя атрымае 5 мандатаў (у ранейшым складзе ляндрату кампартыя мела таксама 5 мандатаў), сацыял-дэмакраты—5 мандатаў (6); цэнтр—14 мандатаў (14); народная партыя—3 мандаты (4); гаспадарчая партыя—1 мандат (1); нацыналісты—1 (0) і хрыстыянскія сацыялісты—1 (0).

Савецкі праэкт канвэнцыі аб скарачэньні ўзброеньняў.

(Асноўныя палажэньні).

Парадак скарачэньня сухаземных сіл.

Праэкт зьмяшчае агульныя прынцыпы скарачэньня галоўных элемэнтаў вайсковае моцы кожнае дзяржавы: Падрыхтоўчая праца і практычнае ажыцьцяўленьне ўсіх захадаў, зьмешчаных у канвэнцыі, павінны быць ажыцьцёўлены ў працягу 2-х гадоў.

РАЗЬДЗЕЛ ПЕРШЫ праэкту канвэнцыі зьмяшчае прынцыпы скарачэньня асабовага складу сухаземных узброеных сіл і іх узброеньня і амуніцыі. У адносінах скарачэньня гэтых сіл дзяржавы падзяляюцца, у залежнасьці ад колькасьці іх рэгулярных армій, на 4 асноўныя групы. У аснову зьмяншэньня сухаземных узброеных сіл пакладзен аднолькавы каэфіцыэнт для ўсіх дзяржаў аднае і тае-ж групы. Так, дзяржавы групы «А» (армія больш 200.000) скарачаюць свае сухаземныя сілы наналову, групы «В» (больш 40.000) на трэцюю частку, групы «С» (іншыя дзяржавы) на чвэрць. Разьмер скарачэньня сухаземных сіл дзяржаў групы «Д», у якую ўвахо:зяць дзяржавы, разброеныя ў выніку сусьветнае вайны, павінен быць устаноўлен канфэрэнцыяй аб разброеньні.

Прадугледжваецца зьменшыць для кожнага ўзросту агульны лік вайскова-абучаных і афіцэраў, якія праходзяць вайсковую падрыхтоўку, а таксама забараніць у заканадаўчым парадку існаваньне якіх-небудзь грамадзкіх арганізацый, складзеных па вайсковым узорыі, і вайсковае навучаньне цывільнага жыхарства ў парадку грамадзкае самадзейнасьці. Дзеля ўзброеньня сухаземных сіл дазваляецца пакінуць сучасную матар'яльную частку, апроч танкаў і звышдалёкае артылерыі. Яны зьнішчаюцца таксама, як і прылады хімічнае і паветранае вайны. Для армій усіх краёў застаецца колькасьць узброеньня, сурова абмежаваная патрэбамі арміі ў мірны час і аднавядаючая ліку ваенна-абучаных запасаў. Узброеньні, якія знаходзяцца на тэрыторыі кожнае дзяржавы звыш дазволенае ёй нормы, падлягаюць зьнішчэньню.

Аб скарачэньні марскіх узброеньняў.

РАЗЬДЗЕЛ ДРУГІ праэкту канвэнцыі датычыць прынцыпаў скарачэньня марскіх узброеных сіл. У адносінах скарачэньня марскіх сіл дзяржавы падзяляюцца ў залежнасьці ад разьмеру таннажу іх флёту на дзьве катэгорыі. **Першая катэгорыя** (флёт больш 200.000 тон) **скарачае свае марскія сілы напалову, як па лічбе** агульнага вадазьмяшчэньня ўсяго флёту, так і па лічбе вадазьмяшчэньня кожнае з катэгорый вайсковых караблёў; **другая група—на чвэрць**, па лічбе агульнага вадазьмяшчэньня ўсяго флёту.

Канвэнцыя прадугледжвае: неадкладна вывесьці са строю авіаносы, разбройць і прывесьці іх у такі стан, які перашкодзіць выкарыстаць іх з ваеннаю мэтаю.

Далей праэкт канвэнцыі ўстанаўляе гранічныя нормы вадазьмяшчэньня кожнае катэгорыі вайсковых караблёў, катэгорыі суднаў, падлягаючых вываду, а таксама суднаў, якія пакідаюцца ў складзе флёту. Вайсковыя караблі, падлягаючыя вываду са складу флёту, разбройваюцца і прыводзяцца ў стан, які не дазволіць выкарыстаць іх для вайсковых мэтаў. Прадугледжваецца забарона будаваць вайсковыя караблі, апроч як для замены суднаў, пакінутых у складзе флёту пасьля скарачэньня. Канвэнцыя забараняе перадачу або продаж выведзеных з строю вайсковых караблёў іншым дзяржавам, а таксама ўстанаўляе адзіную ад набудовы вайсковых караблёў звыш устаноўленае для кожнае дзяржавы нормы, абмежаваньне калібру артылерыі для кожнае катэгорыі суднаў і колькасьці спарадаў і тарпэдаў і зьнішчэньне запасаў спарадаў і тарпэдаў звыш устаноўленых норм.

Вайскова-паветраныя сілы.

РАЗЬДЗЕЛ ТРЭЦІ датычыць разброеньня вайсковых паветраных сіл. Дзеля гэтага вайсковыя паветраныя судны разбройваюцца і прыводзяцца ў такі стан, які не дае магчымасьці выкарыстаць іх для ваенных мэтаў. У адносінах скарачэньня паветраных сіл дзяржавы падзяляюцца, у залежнасьці ад ліку і складу іх паветраных сіл, на 3 групы. Дзяржавы групы «Е» (больш 200 самалётаў) скарачаюць свае паветраныя сілы напалову, дзяржавы групы «Н» (іншыя дзяржавы)—на чвэрць, з адначасным абмежаваньнем магутнасьці іх матораў. Захаваньне ў складзе паветраных узброеных сіл запасаў самалётаў і матораў дазваляецца звыш гэтых норм у разьмеры ня больш 25 проц. агульнага ліку правадзейных самалётаў пасьля іх скарачэньня.

Забараняецца ўзброеньне цывільных паветраных суднаў і прыстасаваньне іх для ваенных мэтаў. Прадугледжваецца зьнішчэньне запасаў авіацыйных бомб і інш., забарона іх вырабу і трыманьня на ўзброеньні ці ў запасе. Прадугледжваецца таксама скарачэньне асабовага складу вайсковых паветраных сіл адпаведна зьмяншэньню ліку пакінутых самалётаў.

Поўная забарона хімічнае вайны.

РАЗЬДЗЕЛ ЧАЦЬВЕРТЫ гаворыць аб зьнішчэньні ўсіх сродкаў і прыладаў хімічнага нападу і бактэрыялёгічнае вайны, як тых, якія знаходзяцца на ўзброеньні армій, так і тых, якія ёсьць у запасе ці выробляюцца. Прадугледжваецца зьнішчыць абсталяваньне прамысловых прадпрыёмстваў, створаных для вырабу гэтых сродкаў, а таксама ратыфікаваць з боку ўсіх дзяржаў пратакол аб забароне хімічнае вайны, падпісаны ў Жэневе ў 1925 г.

Аб вайсковых бюджэтах.

РАЗЬДЗЕЛ ПЯТЫ. Вайсковыя бюджэты дзяржаў падлягаюць зьмяншэньню ў адпаведнасьці з скарачэньнем сухаземных, марскіх і паветраных узброеных сіл, якое устанаўляецца для кожнае групы дзяржаў.

Далей прадугледжваецца: выключыць з дзяржаўнага бюджэту сакрэтныя фонды, прызначаныя ў замаскаваным выглядзе на надзвычайныя выдаткі для спэцыяльнае падрыхтоўкі вайны і павялічэньня ўзброеньня; агаласіць выдаткі кожнае дзяржавы на ўтрыманьне ўзброеных сіл; скараціць вайсковыя бюджэты дзяржаў, пачынаючы ўжо з 1929 г., раўнаслежна са скарачэньнем іх узброеных сіл і матар'яльных сродкаў барацьбы. Пачынаючы з 1930 г., канкрэтныя граніччыя нормы фіскуюцца асобна для кожнае дзяржавы.

Кантроль над выкананьнем канвэнцыі.

Праэкт канвэнцыі зьмяшчае, урэшце, артыкулы аб моце міжнароднае пастаяннае кантрольнае камісіі, мэта якое: наглядаць за выкананьнем пастаноў канвэнцыі, устанаўляць захады ў адносінах да парушыцеляў канвэнцыі, распрацоўваць і вырашаць усе пытаньні, зьвязаныя са скарачэньнем узброеньняў. Памянёная камісія складаецца на парытэтных асновах з прадстаўнікоў заканадаўчых органаў і прафэсыянальных ці іншых рабочых арганізацый дзяржаў-удзельнікаў канвэнцыі. Прадугледжваецца ўвесьці ў склад камісіі таксама прадстаўнікоў міжнародных грамадзкіх арганізацый, якія ставяць сабе мэтаю барацьбу проці вайны і апраўдваюць гэтую мэту сваёю дзейнасьцю.

При МПКК (міжнародная пастаянная кантрольная камісія) засноўваецца міжнародны пастаянны камітэт экспэртаў з вайсковых, марскіх, паветраных і іншых спэцыялістаў, які ажыцьцяўляе сваю дзейнасьць пад кіраўніцтвам МПКК.

Праэкт канвэнцыі, апроч таго, прадугледжвае **заснаваньне пастаяннага рабочага кантролю** на вайсковай вытворчасьці, а таксама на вытворчасьці, якая можа быць выкарыстана для вырабу рэчаў узброеньня. Пастаянны рабочы кантроль, які ствараецца па ініцыятыве фабрычна-заводзкіх камітэтаў, ці адпаведных прафэсыянальных арганізацый, мае на мэце наглядаць за выкананьнем пастаноў канвэнцыі.

БУРЖУАЗНЫ ДРУК АБ ВЫНІКАХ ЖЭНЕУСКАЕ СЭСІІ.

„КАПІТАЛ ЛІГІ ПАТРАЧАН БЯЗ РЭШТКАЎ".

БЭРЛІН, 26-3. Большасьць газэт агалашае паведамленьні аб **вакцючным** пасяджэньні падрыхтоўчае камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні ў Жэневе пад загалоўкамі: „Жэнеўскае ашуканства", «Новы сабатаж разброеньня», «Крах разброеньня» і г. д.

Блізкая да Штрэзэмана «Тэглікэ Рундшау» піша: «Гэтая гульня словамі і прапановамі на бясконцых пасяджэньнях робіцца наступова непрыймаю. Можна адбурваць сьвет некаторы час, але не бясконца. Калі Ліга Нацый ня мае магчымасьці ажыцьцёвіць урачыста абвешчанае ёю разброеньне, дык яна гэтым самым ставіць сабе крыж. З кожным днём зацікаўленасьць да спэктаклю разброеньня, рэжысэры і батлейкавыя артысты якога добра вядомы, паслабляецца. Калі падрыхтоўчая камісія будзе спраўляць юбілей пяцісотага пасяджэньня, дык прамоўцу, які будзе яе вітаць, прыдзецца сьцьвердзіць, што капітал давер'я да Лігі Нацый патрачаны бяз рэшткаў.

«Форвэртс» адзначае, што новы савецкі праэкт аб частковым разброеньні ставіць заходнія дзяржавы ў цяжкае становішча, бо намячае тыя-ж шляхі разброеньня, якія прадугледжаны мірнымі ўгаворамі.

«Ротэ Фанэ» піша, што міліёны рабочых вдабылі магчымасьць навочна пераканацца, што капіталісты трымаюць курс на новую бойню народаў.

ЦІКАВАНЬНЕ САВЕЦКАЕ ДЭЛЕГАЦЫІ.

БЭРЛІН, 26-3. Блізкая да колаў Лігі Нацый «Нэйе Цурыхэр Цэйтунг» вельмі востра выступае праці савецкага праэкту разброеньня і выказваецца проці ўдзелу савецкае дэлегацыі ў працы аб разброеньні.

ШЫЛА ВЫЛЕЗЛА З МЯШКА.

НЬЮ-ЁРК, 26-3. Карэспандэнты амаль усіх амэрыканскіх газэт у паведамленьнях з Жэневы аднагодна сьцьвярджаюць, што Літвінаў выкрыў няшчырасьць заходня-эўрапейскіх дзяржаў і нежаданьне разброіцца. Аднагодна сьцьвярджаюць карэспандэнтаў у выкрываньні няшчырасьці падводзін усіх дэлегацый, у тым ліку і дэлегацыі Злучаных Штатаў,—зьявішча, якое ня мае прэцэдэнтаў у буржуазным амэрыканскім друку.

Спатканьне т. Літвінава з Рушды-беем.

ЖЭНЕВА, 26-III. 26-га сакавіка тав. Літвінаў у працягу 2-х гадзін гутарыў з турэцкім міністрам замежных спраў Тэўфік-Рушды-беем, які ўвечары дае абед у гонар савецкае дэлегацыі.

27-га сакавіка савецкая дэлегацыя выяжджае з Жэневы праз Бэрлін.

ВІТАНЬ тав. ЛІТВІНАВУ АД ВУЧОНЫХ ЛЕНІНГРАДУ.

ЛЕНІНГРАД. Ленінградзкія вучоныя паслалі Літвінаву тэлеграму, у якой пішуць: «Навуковыя працаўнікі Ленінграду вітаюць у вашай асобе савецкі ўрад, выступіўшы з праграмаю ўсеагульнага разброеньня на канфэрэнцыі ў Жэневе. Навуковым працаўніком, інтарэсы якіх цалкам зьвязаны з мірным і бесперашкодным разьвіцьцём навукі і культуры, асабліва зьяўляецца блізкаю палітыка савецкага ўраду ў справе разброеньня».

АМЭРЫКА АДХІЛІЛА АНГЕЛЬСКУЮ ПРАПАНОВУ.

ВАШЫНГТОН, 26-III. Белы Дом (рэзыдэнцыя прэзыдэнта Злучаных Штатаў) заўважае, што „прапанова аб абмежаваньні марскіх узброеньняў, зробленая ангельскай дэлегацыяй на сэсіі падрыхтоўчае камісіі да канфэрэнцыі аб разброеньні ў Жэневе пад загалоўкамі: „Жэнеўскае ашуканства", «Новы сабатаж разброеньня», «Крах разброеньня» і г. д.

Блізкая да Штрэзэмана «Тэглікэ Рундшау» піша: «Гэтая гульня словамі і прапановамі на бясконцых пасяджэньнях робіцца паступова непрыймаю. Можна адбурваць сьвет некаторы час, але не бясконца. Калі Ліга Нацый ня мае магчымасьці ажыцьцёвіць урачыста абвешчанае ёю разброеньне, дык яна гэтым самым ставіць сабе крыж. З кожным днём зацікаўленасьць да спэктаклю разброеньня, рэжысэры і батлейкавыя артысты якога добра вядомы, паслабляецца. Калі падрыхтоўчая камісія будзе спраўляць юбілей пяцісотага пасяджэньня, дык прамоўцу, які будзе яе вітаць, прыдзецца сьцьвердзіць, што капітал давер'я да Лігі Нацый патрачаны бяз рэшткаў.

«Форвэртс» адзначае, што новы савецкі праэкт аб частковым разброеньні ставіць заходнія дзяржавы ў цяжкае становішча, бо намячае тыя-ж шляхі разброеньня, якія прадугледжаны мірнымі ўгаворамі.

«Ротэ Фанэ» піша, што міліёны рабочых вдабылі магчымасьць навочна пераканацца, што капіталісты трымаюць курс на новую бойню народаў.

ЦІКАВАНЬНЕ САВЕЦКАЕ ДЭЛЕГАЦЫІ.

БЭРЛІН, 26-3. Блізкая да колаў Лігі Нацый «Нэйе Цурыхэр Цэйтунг» вельмі востра выступае праці савецкага праэкту разброеньня і выказваецца проці ўдзелу савецкае дэлегацыі ў працы аб разброеньні.

ШЫЛА ВЫЛЕЗЛА З МЯШКА.

НЬЮ-ЁРК, 26-3. Карэспандэнты амаль усіх амэрыканскіх газэт у паведамленьнях з Жэневы аднагодна сьцьвярджаюць, што Літвінаў выкрыў няшчырасьць заходня-эўрапейскіх дзяржаў і нежаданьне разброіцца. Аднагодна сьцьвярджаюць карэспандэнтаў у выкрываньні няшчырасьці падводзін усіх дэлегацый, у тым ліку і дэлегацыі Злучаных Штатаў,—зьявішча, якое ня мае прэцэдэнтаў у буржуазным амэрыканскім друку.

У АПОШНІ ЧАС.

Бурнае адчыненьне польскага сойму.

Арышт і збойства ахранкай дэпутатаў апазіцыі.

ВАРШАВА, 27-III. Сёньня адчыніўся сойм новага складу. У сойм зьявіўся Пілсудзкі ў вайсковай форме і ў справаджэньні ад'ютантаў. Калі Пілсудзкі пачаў гаварыць, дык з лавак камуністаў, беларусаў, украінскіх радыкалаў і сельроба пачуліся воклікі: „Прэч фашысцкі ўрад Пілсудзкага!". Пілсудзкі паварачваецца ў левы бок залі і заяўляе: «Гэтыя паны будуць выкінуты».

Пры гэтых словах у залю ўрываецца міністр унутраных спраў Складкоўскі і за ім атрад паліцыі, часткай узброены вінтоўкамі. Складкоўскі паказвае на камуністаў, і крычыць паліцэйскім: «Вазьміце іх!» Паліцэйскія выцягваюць з залі камуністаў Варскага, Сахацкага і Гаўрана (дэпутат Дамброўскага райёну), украінскіх радыкалаў Бачынскага і Жука, члена украінскай партыі працы Заходнага і вызваленца Смола. У залі вялічэзны гоман. Нават пэнэсаўцы падымаюцца з месц і крычаць Складкоўскаму «ганьба!».

Старшыня фракцыі вызваленцаў Вайніцкі крычыць: «Добры пачатак!». Сярод публікі і ў дыплёматычнай лёжы пры гэтых сцэнах нэрвовы рух. Дэпутаты-пілсудчыкі ў процівагу пратэстам апазіцыі спрабуюць наладзіць маніфэстацыю ў гонар Пілсудзкага, што, аднак, ім не ўдаецца. Дэпутаты нацыянальных меншасьцяў стукаюць па пюпітрах.

У часе гоману Пілсудзкі стаіць на трыбуне і, урэшце, пачынае чытаць прамову. Затым па запрашэньню Пілсудзкага старэйшы (па ўзросту) дэпутат Бойка пачынае выконваць абавязкі часовага старшыні сойму.

Демансграцыя апазіцыі і расправа з ёй зрабілі вялікае ўражаньне, асабліва пасьля таго, як стала вядома, што паліцэйскія білі захваченых дэпутатаў у калідорах сойму і што дэпутаты арыштаваны.

Пасьля прывядзеньня дэпутатаў да прысягі абвяшчаецца перарыў. Камуністычны дэпутат Бітнэр у часе перарыву зьвярнуўся к часоваму старшыні сойму з патрабаваньнем зараз жа вызваліць арыштаваных. Хвілін праз 20 зьявіліся арыштаваныя дэпутаты.

Камуністычны дэпутат Сахацкі ў гутарцы (з карэспандэнтам ТАСС заявіў, што выведзеных з залі дэпутатаў зьбілі ў калідорах сойму і павялі ў памяшканьне ахранкі. Аднак, праз некалькі хвілін ім загадалі апрануцца і ў аўтамабілях павезьлі іх назад у будынак сойму.

У 8 гадзін 30 хв. пасяджэньне сойму аднавілася. Сойм прыступіў к выбарам старшыні.

Адзіны дзяржбюджэт у бюджэтнай камісіі ЦВК СССР.

БЮДЖЭТ СПРАЭКТАВАНЫ Ў СУМЕ 6035 МІЛІЁНАЎ РУБ.—ВЫДАТКІ НА АГРАМАДЖАНУЮ ГАСПАДАРКУ СКЛАДАЮЦЬ 1182 МІЛІЁНЫ РУБ.—У СЕЛЬСКУЮ ГАСПАДАРКУ БУДЗЕ УКЛАДЗЕНА 819 МІЛІЁНАЎ РУБ.

МАСКВА, 27-3. На пленуме бюджэтнае камісіі ЦВК СССР з дакладам аб праэкце адзінага дзяржаўнага бюджэту СССР на 1927-28 г. выступіў намесьнік наркома фінансаў СССР Кузьняцоў.

Спыняючыся коратка на папярэдніх даных аб выкананьні бюджэту за мінулы 1926-27 г., дакладчык падкрэсьлівае, што гэтае выкананьне перавысіла самыя лепшыя надзеі.

Бюджэт увогуле выкананы ў суме 5200 міліёнаў рублёў.

Бюджэт на 1927-28 год спраэктаван саюзным СНК ў 6035 міліёнаў рублёў і перавышае зацьверджаны бюджэт мінулага году на 835 міліёнаў рублёў. Калі ўзяць пад увагу, што прырост нацыянальнага прыбытку Савецкага Саюзу вылічваецца Дзяржаўнай Плянавай Камісіяй СССР для бягучага году ў разьмеры 1600—1700 міліёнаў рублёў, дык выходзіць, што блізка паловы гэтага прыросту ахапляецца прыростам бюджэту бягучага году. **З усіх краёў Эўропы МЫ МАЕМ найбольшы рост бюджэту.** Калі параўнаць запраэктаваны бюджэт Савецкага Саюзу з бюджэтам Расеі 1913 году, дык убачым, што **НАШ БЮДЖЭТ БОЛЬШЫ ЗА ДАВАЕННЫ БЮДЖЭТ НА 24 ПРОЦ.**

Бюджэт Савецкага Саюзу з году ў год адыгрывае ўсё большую і большую ролю, як фактар пераразьмеркаваньня народнага прыбытку. **Аграмаджаная гаспадарка** атрымала ў парадку пераразьмеркаваньня праз бюджэт у 1925-26 г. 141 міліён рублёў, у 1926 27 г. ужо 505 міліёнаў рублёў, а **ў 1927-28 г. павінна атрымаць 1182 міліёны рублёў.**

Характарызуючы галоўныя групы непадатковых прыбыткаў (прыбытку ад прамысловасьці, прыбытку ад банкаў, прыбытку ад лясоў і інш.), дакладчык падкрэсьлівае, што падсумаваньні ад гэтых прыбытковых артыкулаў сёлета зусім рэальныя. Галоўным артыкулам непадатковых прыбыткаў зьяўляюцца пазыкі. **Сёлета прыбытак ад пазык запраэктаваны ў суме 525 міліёнаў рублёў.** Калі папярэдніх даных аб выкананьні бюджэту СССР за мінулых 5 месяцаў гаспадарчага году гавораць нам аб досыць нармальным ходзе непадатковых прыбыткаў, дык гэтага нельга сказаць аб прыбытках падатковых. У гэтым напрамку небясьпека ёсьць. Для таго, каб запраэктаваная ў бюджэце сума па прыбытковым падатку ў разьмеры 244-х міліёнаў рублёў была забясьпечана, саюзны СНК прадаўна ўхваліў дэкрэт аб павялічэньні ападаткаваньня некаторых гушчаў буржуазеі.

Пераходзячы да характарыстыкі выдатковае часткі адзінага дзяржаўнага бюджэту, тав. Кузьняцоў са здаволеньнем адзначае, што «палажэньне аб мясцовых бюджэтах цалком апраўдала сябе на практыцы і сувязь дзяржаўнага бюджэту з мясцовымі разьвіваецца нармальна. З асобных артыкулаў выдаткаў мясцовых бюджэтаў тав. Кузьняцоў зварочвае увагу перш-наперш **НА ШКОЛЬНАЕ БУДАЎНІЦТВА, якое разьвіваецца даволі інтэнсыўна.** Вялікае значэньне мае таксама шляхавае будаўніцтва.

Характарызуючы становішча рэспубліканскіх бюджэтаў, тав. Кузьняцоў напомніў, што ўрад у свой час даў дырэктыву павялічыць удзельную вагу агульнасаюзнага бюджэту ў адзіным дзяржаўным бюджэце. У гэтых адносінах ёсьць некаторыя посьпехі.

Далей тав. Кузьняцоў зазначыў, што **фінансаваньне прамысловасьці** павялічваецца сёлета на 29 проц. і **складае 632 міліёны рублёў.** Гэтае пашырэньне фінансаваньня дае магчымасьць **павялічыць колькасьць рабочых, занятых у прамысловасьці, на 96 тысяч чалавек.** На капітальнае будаўніцтва прамысловасьці прызначаецца 1.112 міліёнаў рублёў, з іх 914 міліёнаў—на скančэньне работ, распачатых у мінулыя гады, а рэшта —на новыя работы, якія распачынуцца сёлета. **На электрыфікацыю** па бюджэце сёлетняга году намечана выдаць **135 міліёнаў рублёў.** Кватэрнае будаўніцтва патрабуе да сябе самых сур'ёзных адносін. З моманту арганізацыі камунальнага банку (у 1924 г.) па кватэрнае будаўніцтва выдадзена 914 міліёнаў рублёў, што забясьпечыла пабудову жылое плошчы на 334 тысячы сем'яў.

ФІНАНСАВАНЬНЕ СЕЛЬСКАЕ ГАСПАДАРКІ сёлета пашыраецца ў суме **819 міліёнаў рублёў.** Найбольшыя павялічэньні ў фінансаваньні сельскае гаспадаркі, у адпаведнасьці з дырэктывамі партыі, намечана ў галіне **крэдытаваньня сялянскае бядноты і калектыўных гаспадарак.** Між іншым, крэдытаваньне калектыўных гаспадарак павялічваецца больш, чымся на 30 проц. проці леташняга.

УШАНАВАНЬНЕ 60-ЦІГОДЗЬДЗЯ М. ГОРКАГА.

МАСКВА. 26-га сакавіка фэдэрацыя савецкіх пісьменьнікаў у пераноўненай залі Маскоўскага Мастацкага Акадэмічнага Тэатру ўрачыста ўшанавала 60 гадоў жыцьця і 35 гадоў пісьменьніцкае дзейнасьці Максіма Горкага.

Старшынствуючы Сямашка адчыніў сход урачыстаю прамовою: «Сёньня—эра Сямашка,—праводыра намага Саюзу ўсе, як адзін, злучацца ў пажаданьні доўгіх гадоў жыцьця і здароўя буравесьніку рэвалюцыі, які апавяшчаў яе ў той час, калі навакол было так пахмурна — Максіму Горкаму. Праз граніцы, мора і горы працоўныя Савецкае Расеі працягнуць Горкаму руку і скажуць: «Са шчырасьцю чакаем для супольнага ўдзелу ў сацыялістычным будаўніцтве».

Крытык Гросман зазначае, што ў творчасьці Горкага яскрава прасочваецца паэзія рабочае працы.

З успамінамі аб Горкім і вялізным значэньні пісьменьніка ў разьвіцьці іх творчасьці выступілі пісьменьнікі Гладкоў і Всевалад Іваноў.

Сходам была паслана Горкаму пад гучныя і доўгія воплескі ўсяго тэатру прывітальная тэлеграма.

Вечар скончыўся мастацкім адзяваньнем, на якім найлепшыя артысты маскоўскіх акадэмічных тэатраў прачыталі адрыўкі з розных твораў Горкага.

У панскай Польшчы.

БАРАЦЬБА ЗА МАРШАЛКАЎСКУЮ БУЛАВУ.

ВАРШАВА, 26-III. Як вядома, Пілсудзкі прапановаў абрацьі старшынёю сойму сучаснага віцэ-прэм'ера Бартэля. Пры гэтым Пілсудзкі заявіў, што абраньне Бартэля выцьвіцца адною з умоў супрацоўніцтва ўраду з соймам. Між тым пэпэсаўцы высунулі ўласную кандыдатуру Дашынскага, на якую украінцы і рашэйшыя правыя групы ніякі дэманстратыўна высоўваюць уласных кандыдатаў. Такім чынам, Бартэль ня мае патрэбнае колькасьці галасоў, каб прайсьці ў старшыні сойму.

«Глос Праўды» заўважае, што выдвіжэньне кандыдатуры Дашынскага, у процівагу высунутай пілсудчыкамі кандыдатуры Бартэля, створыць палітычны факт, а вынікамі якога нельга ня лічыцца.

ПРЭЗЫДЫУМ СОЙМАВАГА КЛЮБУ „УРАДАВАГА БЛЁКУ".

Старшынёй соймавага клюбу «Урадавага Блёку» выбран палкоўнік Славек, віцэ-старшынямі: паслы Радзівіл, Лехніцкі, Касьцялкоўскі, Бойко і сэн. Роман.

ПРЭЗЫДЫУМ СОЙМАВАГА КЛЮБУ ППС.

Старшынёю соймавага клюбу ППС выбран пасол д-р Марэк, віцэ-старшынямі: паслы Недзялкоўскі, Жулаўскі і сэн. Позэр, сэкратарамі: Чапінскі, Цёлкоша і Заромба.

«БЕЗЬЗЯМЕ

Перад вясеньняй сяўбой.

Аб кантрактацыі насеннага матар'ялу па БССР у 1928 годзе.

ПАСТАНОВА ЭКАНАМІЧНАЙ КАРАДЫ ПРЫ СНК БССР.

Эканамічная Нарада пры СНК БССР пастанаўляе:

1. Устанавіць наступныя разьмеры кантрактацыі насеваў культур на насеньне:

а) канюшына	2000 гакт. з выхадам прадукцыі	14000 пуд.
б) сэрадэля	300 » » »	9000 »
в) лубін	1500 » » »	45000 »
г) карм. буракі	» » »	1000 »
д) ячмень	800 » » »	24000 »
е) лён-даўгунец	2000 » » »	20000 »

2. Разьмеркаваньне пасеўнай плошчы, падлягаючай кантракцыі, вытвараецца:
а) паміж округамі—НК Земляробства па ўзгадненьні з Белсельсаюзам,
б) па асобным райёнам—Акрэз—супольна з акрсельсаюзамі.

3. Устанавіць наступныя разьмеры аванса-ваньня кантракцыі насеваў на насеньне:

	Для заможн. гаспадарак	Для сярэдн. гаспадарак	Для бядняк. гаспадарак
а) на канюшыне на гакт.	40 руб.	50 руб.	60 руб.
б) „ сэрадэлі „ „	25 „	30 „	35 „
в) „ лубіну „ „	17 „	20 „	23 „
г) „ ячменю півавар. і буракам	17 „	20 „	23 „
д) „ лёну-даўгунцу	10 „	12 „	14 „

4. Патрэбныя для правядзеньня кантрактацыі сродкі павінны вылучыць:
а) для лёну—24000 р.—Дзяржбанк,
б) для астатніх культур—Белсельбанк: на канюшыну—100000 руб., сэрадэлю—9000 р., лубін—30000 р., карманы буракі—5000 р і півавар. ячмень—16000 р.

5. Здача пастаўнікамі закантрактаванага матар'ялу павінна вытварацца ў наступныя тэрміны:
а) канюшына—да 15-га студзеня 1929 г;
б) сэрадэля і буракі—да 1-га сьнежня 1928 г.;
в) лубін—да 1-га сакавіка 1929 г.;
г) ячмень і лён—у тэрміны, устаноўленыя настановай Эканамічнай Нарады ад 5-III—28 г. (прат. № 8 п. 11).

6. Цэны для разрахунку з пастаўнікамі за закантрактаваныя матар'ялы устанавіць ня ніжэй наступных (за пуд):
а) канюшына—14 руб.
б) сэрадэля—2 руб.
в) лубін—1 руб.
г) карм. бурак.—10 руб.
д) півавар. ячм —1 р. 40 к.
е) лён-даўгунец—2 руб.

Канчатковыя цэны сваячасова ўстанаўляюцца НКГандлю па ўзгадненьні з НКЗемляробствам з улікам ураджайнасьці і мясцовых умоў сельскае гаспадаркі.

Увага У выпадку калі НКГандлю на працягу існаваньня дагавору павысіць цэны на закантрактаваныя прадукты, дык гэта падвышэньне распаўсюджваецца на ўсю колькасьць насенных матар'ялаў, як ужо зданых, так і падлягаючых здачы па дагавору.

7. Правядзеньне ўсёй апэрацыі па кантрактацыі насеннага матар'ялу вышэйпамянёных культур даручаецца Белсельсаюзу пад асноўным кіраўніцтвам НКЗемляробства.

8. Пры кантрактацыі насеннага матар'ялу ўся агранамічная служба НКЗ-ва павінна аказваць дапамогу ў правядзеньні гэтае кампаніі Белсельсаюзам.

9. Усе іншыя пытаньні па кантрактацыі насеннага матар'ялу праводзіцца ў згодзе з настановай Эканамічнае Нарады ад 5-III-28 г. (прат. № 8).

10. У мэтах атрыманьня найлепшага насеннага матар'ялу, прапанаваць НКЗемляробства, у гранёцах тэхнічных магчымасьцяй, правесьці апробацыю насеваў, асабліва ў адносінах півавараннага ячменю, карманых буракоў і лёну-даўгунцу на плошчы ня менш як 1.000 гакт., прычым сродкі на правядзеньне гэтага мерапрыемства павінны быць прадугледжаны НКЗемляробства пры распрацоўцы парадку ўтварэньня і скарыстаньня спэцыяльнага фонду агрыкультурнай дапамогі сельскай гаспадарцы, згодна настановы Эканамічнае Нарады ад 5-III-28 году (прат. № 8, п. 6).

Старшыня Эканамічнае Нарады М. Карклін.

Адказны сэкратар В. Крывіцкі.

15 сакавіка 1928 г.

Менская акруга перад сяўбой.

Зараз шмат гавораць і пішуць аб належнай падрыхтоўцы і аб актыўным правядзеньні вясеньняй сяўбы, але сустракаюцца такія факты, якія сьведчаць аб слабай загатоўцы насеньня і ўгнаеньня.

У акрузе адчуваецца недахоп суперфасфату, не хапае калійнай солі для бульбяных райёнаў.

Акруга патрабуе 50 тысяч пудоў аўсу, а ўсяго завезена 2 вагоны (патрабуецца яшчэ 44 вагоны), дарога зараз сапсуецца, гэта ўскладніць справу транспарту, наогул значна падвысіць накладныя выдаткі на насеньне.

Таксама дрэнна абстаіць справа з лубінам. Да гэтага часу загатоўлена толькі 33 тоны лубіну, што складае нязначную долю ўсіх запатрабаваньняў у гэтым насеньні. Акруга ня зможа задаволіць свае патрэбы ў лубіне загатоўкамі ў межах сваёй акругі, а трэба ўжыць захады да завозу лубіну з іншых райёнаў.

Што-ж датычыцца насеньня ячменю, кораньплодаў, канюшыны, сэрадэлі, вікі, а таксама і с.-г. машын, то акруга задаволена імі поўнасьцю. Крэдыты на ўсе галіны сельскай гаспадаркі ўжо пераведзены на месцы; па кантрактацыі лёну і ячменю крэдыты ўжо выдаюцца.

Трэба спыніцца крыху на кампаніі па ачыстцы насеньня. Гэта справа зараз палепшылася, але бяда ў тым, што па некаторых райёнах, напрыклад, па Лагойскаму, мала насенна-чысьцільных машын.

Калектыўнае будаўніцтва ў акрузе зараз значна ажывілася. Сёлета маюць быць арганізаваны да 40 с.-г. калектываў. Сярод насельніцтва можна заважыць актыўны рух і зацікаўленасьць да гэтай справы. У адным толькі Койданаўскім райёне арганізуюцца 4 с.-г. калектывы, у Плешчаніцкім райёне польскае насельніцтва арганізуе некалькі калектываў.

Апроч гэтага, мае быць арганізавана да 32 малочных (10 т-ваў ужо зарэгістраваны), 3 садова-гародныя, 2 пчалярскія і некалькі машынных таварыстваў.

За таварную сельск. гаспадарку.

Вясна не за гарамі. Кожны селянін павінен падрыхтавацца да таго, каб яго поле было засеена, бо ад павялічэньня засеву залежыць уся эканоміка сельскай гаспадаркі. Калі-ж мы паглядзім на палі і лугі, балоты нашае Беларусі, дык ад жаху ў культурнага чалавека могуць пасівець валасы. На самай справе вялікія багацьці селянінам не выкарыстоўваюцца, ёсьць зямля, на якой хадзіла толькі нага чалавека, а рукі ня былі тут прыкладзены, ня гледзячы на тое, што з гэтае зямлі таксама можна атрымаць ураджай і не малы. Апроч гэтага, маюцца хмызьнякі і г. д. Ня прыходзіцца шмат гаварыць аб тым, што большасьць балотаў могуць стаць добрай ураджайнай зямлёю.

Але на ўсё гэта наш селянін не зьвяртае належнай увагі.

Наша краіна мае пераважна сялянскі характар—нашая эканоміка цалкам залежыць ад сельскае гаспадаркі, разьвіцьцё якое знаходзіцца ў простай сувязі з добрай, умелай апрацоўкаю глебы і мэтазгодным скарыстаньнем працы і капіталу. Частка нашага сялянства сама ня ведае таго, як рацыянальна паставіць гаспадарку.

Вось дзеля таго, каб пайсьці па шляху таварнасьці сельскае гаспадаркі, трэба, каб кожны селянін скарыстаў усё, што маецца ў яго руках: 1) усе землі, якія знаходзяцца пад балотамі апрацаваць і засеяць 2) раскапаць, раскарчаваць хмызьнякі і зрабіць з іх поле для засеву, 3) сенажаці апрацаваць так, каб мець магчымасьць атрымаць з дзесяціны больш сена, што дасьць магчымасьць павялічыць колькасьць жывёлы, а праз гэта можна мець больш гною для палёў.

Кожны селянін павінен вывяўць усе прычыны, чаму ён ня мае досыць хлеба для сваёй сям'і і што трэба рабіць, каб зьнішчыць гэта.

На Беларусі да гэтага часу палова гаспадарак выключна мае спажывецкі характар, астатнія амаль што вядуць натуральную гаспадарку і толькі нязначная колькасьць таварную. Заставацца і надалей у такім становішчы нельга. Мы павінны пайсьці па шляху аднаўленьня таварнасьці сельскае гаспадаркі, імкнуцца ўсімі мерамі да засеву яравога кліну больш каштоўнымі культурамі і пашырыць засеў на нескарыстаных землях. Галоўную ролю ў сельскай гаспадарцы ў сучасны момант павінна адыграць калектывізацыя. Падзяленьне гаспадаркі, якое мае месца і да гэтага часу, павінна спыніцца, а то мы бачым якраз адваротнае. Мы павінны добра ведаць, што дробная гаспадарка сама сябе не апраўдвае, у той час як калектыўнае вядзеньне гаспадаркі дасьць магчымасьць скарыстаць машыны, культуру і г. д. ХУ-ты Зьезд УсеКП(б) даў дырэктыву па тэзыс пытаньні, і мы павінны скарыстаць яе ў мэтах палепшаньня свайго жыцьця і наогул павялічэньня магутнасьці дзяржавы.

П. У. Калінін.

Пасёлкі пераходзяць на шматпольле.

(Лапіцкі сельсавет, Уваравіцкага райёну).

У зьвязку з правядзеньнем вясеньняй пасяўной кампаніі, Лапіцкі сельсавет разам з аграномам выпрацаваў плян правядзеньня кампаніі ў сваім сельсавеце. Водлуг гэтага пляну намечана адгатункаваць пасяўнога яравога збожжа 2500 пуд. і пратруціць 250 пуд.

Зьвернута ўвага на распаўсюджваньне гатункавага насеньня. На тэрыторыі сельсавету намечана разьмеркаваць аўса «Залаты Дождж» 700 пудоў і лёну-даўгунца 100 пудоў. Ня гледзячы на праведзенае землеўпарадкаваньне, ужываньне гатункавага насеньня ў пасёлках праводзіцца слаба, бо сельсаветам у гэтых адносінах не вядзецца патрэбнага растлумачэньня. З тае прычыны, што на тэрыторыі сельсавету маюцца гаспадаркі, якія адчуваюць патрэбу ў насеньні, прадугледжана атрымаць насеньня на 500 руб. На тэрыторыі сельсавету маецца тры радавыя сеялкі, якімі намечана засеяць у часе пасяўной кампаніі плошчу ў 350 дзесяцін. Сялянскім камітэтам узаемадапамогі набыты яшчэ дзьве радавыя сеялкі, што дасьць магчымасьць плошчу, засеяную радавым пасевам, павялічыць. У некаторых пасёлках існуе трохполка, таму ў гэтую кампанію намечана ўвесьці шматпольны севазварот на плошчы ў 300 дзесяцін. У вясеньня-пасеўную кампанію намечана арганізаваць на тэрыторыі сельсавету 2 пасёлкавыя таварыствы, адно мэліарацыйнае, адно садова-гародняе.

Драбышэўскі.

Камітэты ўзаемадапамогі загатовілі 181 тысячу пудоў насеньня.

Зараз камітэты сялянскай узаемадапамогі БССР праводзяць узмоцненую падрыхтоўку да вясеньняй пасяўной кампаніі. Так, да 15-га сакавіка г. г. камітэтамі ўзаемадапамогі загатоўлена насеньня ў колькасьці 181.188 пуд. З гэтай колькасьці загатоўлена аўса—125.812 пуд., ячменю—19.684 пуд., грэчкі—12.442 пуд. і іншых культур—23.250 пуд.. Апроч гэтага, камітэты ўзаемадапамогі для закупкі насеньня маюць грашовы фонд у суме—95.224 руб. З усёй колькасьці насеньня ў каапэрацыі закуплена—39.291 пуд. і ад Хлебапрадукту—10.176 пуд.

ПЛОШЧУ ЗАСЕВУ ПАВЯЛІЧВАЕМ НА 2%.

(Крайскі сельсавет, Плешчаніцк. р.).

Перад пасяўной кампаніяй Крайскі сельсавет апрацаваў плян, згодна якому знаходзіць магчымым у гэту кампанію павялічыць агульную плошчу засеву на 2 проц., пасеў кораньплодаў павялічыць на 18 проц., канюшыны на 10 проц., лубіну на 10 проц. і тэхнічных культур—лёну, канапель на 15 проц.

Трэба, на жаль, адзначыць, што наша насельніцтва, як з прычыны сваёй несьвядомасьці, так і з прычыны беднасьці засявае ў большасьці неачышчаным насеньнем і нават з розным зельлем, адчаго і ўраджай бывае нізкі. Але маюцца і такія сяляне, якія ўжо зразумелі ўсю шкадлівасьць такога засеву і кожны раз перад сяўбой ачышчаюць сваё насеньне; зразумела, ураджай у такіх сялян значна вышэйшы. Сельсавет паставіў сваім заданьнем дапамагчы ўсімі магчымымі сродкамі ачысьціць насеньне прыблізна на 25 проц.

У працу па правядзеньню пасяўной кампаніі ўдягнуты ўсе мясцовыя арганізацыі і культурныя працаўнікі, асабліва настаўніцтва. Селянін.

С.-г. крэдытная каапэрацыя мала цікавіцца рэалізацыяй пазыкі.

РЭАЛІЗАВАЛІ ТОЛЬКІ НА 4798 РУБ.

Мазыр, 27-III. 18 таварыстваў сельска-гаспадарчай крэдытнай каапэрацыі за ўвесь час рэалізавалі сялянскай пазыкі на 4798 руб. Сума вельмі нязначная, а між тым, с.-гасп. каапэрацыя ў сваёй штодзённай працы сустракаецца з сялянствам і мела магчымасьць рэалізаваць куды больш.

РЭАЛІЗУЮЦЬ І БЯЗ НАС...

Магілеў, 27-III. 23 таварыствы с.-гасп. крэдытнай каапэрацыі ўзяліся рэалізаваць сялянскай пазыкі на 22.670 руб., а дагэтуль рэалізавалі ўсяго на 4508 руб. Зусім не вялася праца па растлумачэньні сялянству карысьці для яго ад набыцьця аблігацый, а таму і выніку кепскія.

— Рэалізуюць і бяз нас,—відаць, разважалі працаўнікі каапэрацыі.

НЕ СКАРЫСТАЛІ МАГЧЫМАСЬЦІ.

Бабруйск, 27-III. Сельска-гасп. крэдытная каапэрацыя акругі ўзялася рэалізаваць сялянскай пазыкі на 37.550 руб. Пры добра пастаўленай працы заданьне можна было выканаць поўнасьцю, але па апошніх вестках праз с.-гасп. крэд. каапэрацыю рэалізавана толькі на 5694 руб. Трэба скарыстаць апошнія дні і заданьне выканаць, бо магчымасьць для гэтага ёсьць.

ПА АРТЫКУЛАХ.

(Замест фэльетону).

— Дзіўлюся я з вас, Міхаіл Пятровіч. Толькі на мінулым тыдні мы з вамі парыліся ў КК за нескарачэньне 20 процантаў выдаткаў. Учора мы, нарэшце, паслалі ў РСІ скарочаны каштарыс, а сёньня вы мне прапануеце зацьвердзіць новыя адміністрацыйныя выдаткі. Каштарыс ужо складзен? Гровыдаткі. Каштарыс на артыкуле «адміністрацыйна-гаспадарчыя» няма?

— Няма, пацьвердзіў Міхаіл Пятровіч.—Толькі дазвольце запытаць, якія-ж гэта гаспадарча-адміністрацыйныя выдаткі?

— Як якія? Ды вось, хаця-б тры новыя шафы па 400 рублёў...

— Што вы, таварыш Пенька, шафы—не адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі, яны ідуць саўсім па іншым артыкуле. Гэта-ж вялікія шафы і мы іх прылічваем да капітальнага будаўніцтва. Гэта-ж маемасьць і досыць каштоўная...

— Мм... Ці-ж так. Ну, а тут: «на рэкляму вырабаў нашага заводу, з партрэтамі кіруючых працаўнікоў—975 рублёў». Гэта што? Таксама капітальнае будаўніцтва?

— Жартаўнік вы, таварыш Пенька. Гэта ідзе па арт. «незалежных выдаткаў».

— Чаму незалежных?

— Каб рынак нашу прадукцыю ведаў,—трэба? Каб набывалі нашы выробы,—трэба? Значыць, рэкляму мы прымушаны даваць. Значыць, гэта ад нашай добрай волі не залежыць. Значыць, выдаткі незалежныя.

— Т-так. Ну, а далей? «Камандыроўка інжэнэра Глухава ў Маскву для пагодженьня з ВСНГ праэкту пляну перабудовы ўваходнай будкі ля заводскай брамы». Па арт. «выдаткі пляніраваньня?»

— Хэ-хэ. Такіх артыкулаў няма. Мы гэта па рахунку «непрадбачных выдаткаў» правядзем. Ніхто-ж ня мог прадбачыць, што родная цётка Глухава захвар... што будка разваліцца. Па тым самым артыкуле правядзем і „пасылку на курорт за кошт установы адказных працаўнікоў".

— Гэта трэба правесьці па арт. «Ахова працы».

— Па „ахове працы" мы правялі набыцьцё новай легкавой аўтамашыны.

— Ну, што-ж, зацьвярджаю. Ага, да рэчы. Мы-ж скарацілі 7 чалавек?

— Скарацілі, у нашых сьпісах на пэнсіі іх ужо няма.

— Чаму-ж яны сядзяць на ранейшых мясцох і пішуць?

— А гэта, бачыце, мы з трэстам дамовіліся. Трэст іх да сябе на службу ўзяў, а працуюць яны ў нашым памяшканьні, для нашага заводу і робяць ранейшую працу. У нас іх у сьпісах няма. А ў трэсьце яны лічацца, як выехаўшыя ў доўгатэрміновую камандыроўку. Мы за трэстаўскі штат не адказваем. Мы дырэктыву ўраду не адказваем. Мы дырэктыву ўраду на 100 проц., г. зн. на 20 проц. выканалі.

П. Б.

Па Беларускай ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

10 ПАЖАРНЫХ МАШЫН У ВЁСКУ.

Бабруйск, 27-3. У бліжэйшыя дні будуць атрыманы 10 пажарных машын, якія будуць разьмеркаваны паміж вясковымі пажарнымі дружынамі.

НОВЫ ЗАВОД У МАГІЛЕВЕ.

Магілеў, 27-3. Акрвыканкомам атрымана паведамленьне, што Беларускі Дзяржаўны Сьпіртатрэст узбудзіў хадайніцтва аб перадажы яму будынкаў Магілеўскага рагыфікацыйнага заводу пад выраб віна, з садавіны і ягад.

Работы мяркуецца распачаць у будаўнічы сэзон гэтага году.

РОСТ ПТАШНІЦКІХ Т-ВАЎ.

Магілеў, 27-3. Тры пташніцкія таварыствы зноў адчынены ў акрузе, у Лупалаўскім, Магілеўскім і Быхаўскім райёнах, сябры іх—жанчыны. Па акрузе ў хуткім часе намечана адчыніць яшчэ 6 такіх таварыстваў.

40 ВАГОНАЎ ВЫСЕВАК НА САКАВІК

Магілеў, 27-3. У сакавіку Саюз сельска-гаспадарчай каапэрацыі павінен атрымаць 40 вагонаў высевак (10 вагонаў ужо прыбыло). Высеўкі разьмяркуюцца сярод малочных арцеляў і племянных жывёлаводных т-ваў, частка іх ідзе і ў крэдытныя т-вы для ўзмацненьня загатовак.

КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ КРАМНУЮ КАМІСІЮ.

Магілеў, 27-3. Магілеўскі рабочы каапэратыў з 25 сакавіка будзе праводзіць конкурс на лепшую крамную камісію. Да ўдзелу ў конкурсе прыцягваецца ўся маса пайшчыкаў. Конкурс працягнецца 2 месяцы.

КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ КАРОВУ.

Магілеў, 26-3. У Магілеўскім, Лупалаўскім і Клімавіцкім райёнах будуць праведзены пры малочных арцелях конкурсы на лепшую па ўдою карову, для чаго на прэміі вызначаецца па 120 руб. на кожны райён.

500.000 РУБ. НА ЖЫЛЬБУДАЎНІЦТВА.

Віцебск, 27-3. У бягучым годзе Беларускім Камунальным Банкам мяркуецца адпусьціць для жыльлёвага будаўніцтва па Віцебску доўгатэрміновага крэдыту ў разьмеры каля 400.000 р. і кароткатэрміновага крэдыту каля 100.000 руб. У першую чаргу банк будзе адпускаць крэдыт на новае будаўніцтва.

ІНВАЛІДНАЯ АРЦЕЛЬ ПА ВЫПРАЦОЎЦЫ МАКАРОНУ.

Віцебск, 27-3. У Віцебску арганізавана новая інвалідная арцель па выпрацоўцы макарону, у якой будуць працаваць 30-40 чал. інвалідаў вайны. Арцель будзе пераапрацоўваць да 2.000 пуд. пшанічнай мукі ў месяц. На абсталяваньне гэтай арцелі затрачана да 10.000 руб. Трэба адзначыць, што гэта першая арцель у БССР па выпрацоўцы макарону.

ЛІКВІДАЦЫЯ КАМУНЫ «УСХОД».

Віцебск, 26-3. У зьвязку з тым, што камуна „Усход», Межынскага р., распалася на асобныя гаспадаркі і адмовілася ад далейшага ўзмацненьня, прэзыдыум АВК паратаваў камуну ліквідаваць. Акрэмаддзелу даручана арганізаваць новы с.-г. калектыў з такім разьлікам, каб ён мог сваячасова правесьці пасяўную кампанію.

„АРЦЕЛЬ" У ЖАНОЧЫМ КЛЯШТОРЫ.

Віцебск, 26-3. З прычыны таго, што ў Тадуліне, Сураскага р., пад відам с.-г. арцелі захаваўся жаночы кляштор, які ў асьпбуным жыве ад эксплёатацыі рэлігійных пачуцьцяў насельніцтва, прэзыдыум АВК паратаваў арцель ліквідаваць.

Райвыканкому даручана ўсю дзяржаўную маемасьць і зямлю скарыстаць дзеля палепшаньня становішча беднаты, арганізаваўшы працоўную арцель, а ў самым кляшторы арганізаваць дробныя прадпрыемствы сел.-гасп. характару.

НОВАЯ ХЛЕБАПЯКАРНЯ.

Віцебск, 27-3. Цэрабкопам у бліжэйшы час будзе пабудована новая хлебапякарня, разьлічаная на 6 печаў. Гэта хлебапякарня зможа выпякаць у дзень каля 450-500 пуд. хлеба.

ПАЖАР У СТАЛЯРНАЙ МАЙСТЭРНІ ПРАЦКАЛЕКТЫВУ.

Гомель, 26-3. 25 сакавіка а 12 гадзіне дня здарыўся пажар у майстэрні па выробу мэблі. Зусім зьнішчан сталярны цэх майстэрні з усёй мэбляй і поўфабрыкатамі, якія там знаходзіліся. Такарны цэх і суседнія з ім варштаты ўдалося абараніць. Страты дасягаюць прыблізна 11 тысяч р.

Пажар здарыўся ад нядбайных адносін да агню. Вартаўнік, прышоўшы раніцою ў майстэрню, запаліў печку, а сам пайшоў на двор. Калі ён вярнуўся ў памяшканьне, там быў густы дым. У майстэрні ў гэты час нікога ня было. І пакуль вартаўніку ўдалося выклікаць каго-небудзь на дапамогу, сталярны цэх быў ужо ў вагні.

Пад знакам выбараў.

У адным з францускіх гумарыстычных органаў паявілася карыкатура, якая малюе п. п. Рэнодэля, Блюма і іншых іх шаноўных калег у выглядзе цыркавых клоўнаў і акрабатаў, якія выробляюць розныя штукі для таго, каб на час выбараў і маску «сацыялістаў» захаваць і сваю буржуазею падтрымаць. Францускія сацыялісты ў адхіленьне Кузьмы Пруткова на справе даказваюць, што яны здольны «ахапіць неасяжнае» і ветліва пакланіцца рабочай клясе, высоўваючы тыя лёзунгі, якія могуць прыцягнуць да іх рабочых і ў той жа час здрадзіць і прадаваць гэтую рабочую клясу буржуазеі. Аб дабрабыце рабочае клясы, аб мерах дамагчыся гэтага дабрабыту, аб сацыяльнай гігіене, нават аб адмоўных адносінах да Лігі Нацый гаварылася вельмі шмат і ўсё гэта ўвойдзе ў выбарчую плятформу, а побач з гэтым асноўнае пытаньне аб падатку на капітал было вырашана, згодна патрабаваньням радыкалаў, і гэтым створан мост для аб'яднаньня ў будучым радыкальна-сацыялістычнага ўраду. Адмовіцца ад гэтага патрабаваньня нельга, не рызыкуючы выклікаць недавольства рабочых мас, не адмовіцца ад яго—значыла-б рызыкаваць партфэлямі, і таму была ўхвалена тыповая меншавіцкая пастанова: «пастолькі паскольку», падатак на капітал, але ня сталы, а адзінаачасовы, да і то з цэлым шэрагам выняткаў.

Мы спыніліся на гэтай пастанове францускіх пасьлядоўцаў II-га Інтэрнацыяналу, бо яна зьяўляецца тыповаю для ўсяго гэтага «міжнароднага» таварыства страхаваньня лідэраў ад страты мандатаў, пры адначасовым ашуканьні мас.

Выбарчая кампанія — гэта свайго роду вайна за масы. Да гэтага часу партыйныя караблі афарбоўваюцца ў колер, дапасоўваючыся да мас. У гэтай афарбоўцы ня толькі францускія сацыял-дэмакратыя, але і ўвесь міжнародны меншавізм дасяг такое дасканаласьці, што ніводная буржуазная партыя ня мае магчымасьці ісьці з ім навыперадкі. Але сярод гэтых віртуозаў першае месца займае польская сацыял-демакратычная партыя—ППС. Яе члены на пасяджэньні ў габінэце маршала Пілсудзкага сядзяць побач з нахровымі чорнасоценцамі і чорнасоценцамі-манархістамі, але яна паранейшаму застаецца «бялей сьнегу альпійскіх верхавін»... і ў апазіцыі да ўраду. Галоўная апора гэтага ўраду —«дзеля айчызны», яна, іцучы на выбары, высоўвала патрабаваньні, разьлічаныя на тое, каб рабочыя хоць-бы толькі на час выбараў забылі аб усёй яе здрадніцкай ролі ў сойме і ў часе забастовак і падтрымалі яе сваімі галасамі. Для гэтага ў сваёй выбарчай плятформе яна высоўвае пытаньні і „аб грамадзкім кантролі над прамысловасьцю, і аб нацыяналізацыі пасьпеўшых ужо для гэтых галін прамысловасьці», і аб абароне 8-мігадзіннага рабочага дню, сацыяльнае забясьпекі і г. д. і інш. і нават «аб дэмакратызацыі ўнутранае арганізацыі арміі» у імя лёзунгу: „армія толькі для абароны незалежнасьці краіны, а не для абароны капіталізму».

Пралетарыят Польшчы мусіць успомніў ваеннае клікушаства пэпэсэўцаў, як праваліўшы ППС у сойм ацаніў належна шчырасьць гэтых лёзугаў. Але бяз іх нельга было ППС зьявіцца перад рабочымі, нельга было тым больш, што ў выбарах брала ўдзел і кампартыя Польшчы, за якой прышлося ім цягнуцца пад пагрозаю поўнаю разгрому давер'я мас... Гэтыя масы—прычына таму, што і ў пытаньні аб сьпісу кампартыі пэпэсэўцы спрабавалі «і нявіннасьць захаваць і капітал нажыць». Яны галасавалі проці скасаваньня камуністычнага сьпісу, разьлічваючы на тое, што буржуазныя партыі будуць галасаваць за скасаваньне, а тыя ўстрымаліся ад галасаваньня, і таму сьпіс ня быў скасаваны. Пакуль...

Гэтая «апазіцыйная» партыя нават у сваёй плятформе менш усяго і мягчэй усяго адносіцца да ўраду маршала Пілсудзкага. З ім яна спадзяецца папрацаваць на славу «дарагой айчызны».

Вось якая яна гэтая „сацыялістычная» партыя. Вось „сацыялізм» усіх партый, уваходзячых у склад II-га Інтэрнацыяналу.

Выбары пад дыктатурай франка.

У Францыі п. Пуанкарэ старанна рыхтуецца да выбараў. Ня менш старанна рыхтуецца да выбараў і шэраг іншых капіталістычных краін. 1928 год—год выбараў для Нямеччыны, Францыі, Польшчы, Злучаных Штатаў, а можа таксама і для Англіі. Нават фашысцкая Італія і тая рыхтуецца да выбарчай кампаніі, хоць «парлямант» у ёй фактычна ўжо скасаваны, а замест яго Мусаліні мяркуе сабраць палату, напалову назначаную фашысцкімі прафсаюзамі (прадпрыемцаў і рабочых), напалову абраную вярхоўным саветам фашысцкай партыі.

Гэты «выбарчы год» у кіруючых краінах Эўропы і Амэрыкі дасьць, бязумоўна, вельмі каштоўны матар'ял для ацэнкі сацыял-палітычнай сутнасьці так званага стабілізацыйнага працэсу.

У Францыі кампанія можа лічыцца распачатай па ўсёй лініі. На ёй мы тут і спынімся.

Пуанкарэ адчыніў выбарчую кампанію, на працягу лютага, на гэткім пляцдарме, які аб'ектыўна, здавалася-б, забясьпечвае яму, творцу «нацыянальнага адзінства», максімальны лік выігрышных козыраў у порыяд адшуканьня лёзунгаў. Ён адчыніў у парламенце дэпутатаў шырокую фінансава-палітычную дыскусію, у прыватнасьці, па пытаньню аб рэалізацыі ці стабілізацыі фрунцускага франка, між тым, як з пункту гледжаньня парляманцкай тэхнікі ў гэткай дыскусіі не адчувалася ніякай патрэбы ў парляманце-нябошчыку, які вось ужо блізка паўтара гады паслухмяна церпіць дыктатуру Пуанкарэ, якая завецца «нацыянальным адзінствам».

У верасьні 1926 г. левы блёк, апынуўшыся перад фактам шпаркага пагаршэньня франка, адкрыта прызнаў сваё банкроцтва перад фінансавым капіталам і з таго часу, як вядома, яшчэ ня было гэткага выпадка, калі Пуанкарэ не зьяважаў-бы парлямант левага блёку і не падкрэсьліваў яму, што яго можна цярпець толькі да той пары, пакуль існуе «нацыянальнае адзінства». Гэткае трагічнае для Эрыё, Пэнлевэ, Блюма становішча пацьвердзілася яшчэ пяць тыдняў таму назад у часе парляманцкай дыскусіі па пытаньню аб арышце камуністычных дэпутатаў.

На адбыўшыхся нядаўна зьездах абедзьвюх партый Блюм і Эрыё кляліся і адхрышчваліся ад усялякіх скрытых замыслаў у бок рэакцыі. У прыватнасьці, для чэмпіёнаў II Інтэрнацыяналу значнае пазяўленьне францускіх рабочых мас, як яно выявілася з вычарпальнай яснасьцю ў гэткім важным прамысловым цэнтры, як Па-дэ-Кале, і, нарэшце, у самым Парыжы сярод мэталістаў —гэткія надзеі, здавалася-б, выключалі для Блюмаў усякую магчымасьць адкрытага парляманцкага падбухторваньня рэакцыйных выступленьняў францускага Носкэ супроць камуністаў. Апроч таго, і дробнабуржуазная стыхія радыкал-сацыялістаў перашкаджала Эрыё зрабіць чорнасоценны наскок на камуністаў ды яшчэ адкрыта.

Тым ня менш абедзьве партыі адважна капітулявалі перад воляй Пуанкарэ. Гэта вусім не выпадкова, што яны капітулявалі адначасова перад правымі і дэмакратычным цэнтрам таксама ў адным надзвычайна важным для Францыі пытаньні міжнароднай палітыкі,—у пытаньні аб адшуканьні шляхоў згоды з фашысцкай Італіяй, якая карысталася шырокімі сымпатыямі ўсёй францускай рэакцыі. Нахай заграніцы будучых перамоў з Мусаліні ўяўляюць сабе толькі тактычны манэўр Брыяна, разьлічаны на абмацаньне рэальнай удзельнай вагі італьянскіх пажаданьняў на міжнароднай арэне. Аднак, некаторыя ўступкі ў парадку беззваротнага авансу ўжо зроблены італьянскаму фашызму: абяцана і праводзіцца рашучая барацьба з італьянскай палітычнай эміграцыяй. Радыкал-сацыялісты і гэрэо II Інтэрнацыяналу адважна капітулявалі перад воляю Пуанкарэ, нават не баючыся «непарадкаў» у сваіх уласных шэрагах ад адкрытай рэакцыйнай антыкамуністычнай творчасьці. Чаму? Ды проста таму, што ў іншым выпадку на будучую выбарчую кампанію абрушылася-б абвінавачаньне з боку правага блёку, што іменна па віне левага блёку Францыя амаль не дакацілася да фінансавай катастрофы за пэрыяд 1924-26 г.г., катастрофы, ад якой яе выратаваў толькі «гэній» Пуанкарэ. Якраз толькі аб гэтым правы блёк паўсюды крычыць, і ясна, што ў выпадку далейшага хістаньня радыкалаў і трубадураў II Інтэрнацыяналу ў галіне антыкамуністычных наскокаў, Пуанкарэ ўжо ня стрымліваў бы праваблёкісцкую рацэ ад разгортваньня „фінансавай праблемы».

У гэткіх умовах адкрытага парляманцкага шантажу і адбылася капітуляцыя перад Пуанкарэ. І, аднак, як толькі маўр зрабіў сваю справу, ратаўнік франка і Францыі ўсё-ж паставіў паслухмяную палату дэпутатаў перад неабходнасьцю шырокай фінансавай дыскусіі. Зразумела, «уся Францыя» яшчэ ў верасьні 1926 г. ведала, што менавіта Пуанкарэ і яго дэмакратычны (!) цэнтр стрымалі трэцюю рэспубліку ад спробы стварыць нацыянальнае адзінства, а кансерж у Парыжы ведае, што рэвалюцыя франка, які дакаціўся ў 1926 г. да 250 за ангельскі фунт, а зараз замацаваўшагася на 125, гэта справа мага і чараўніка Пуанкарэ, здолеўшага палітычна стварыць нацыянальнае адзінства, а эканамічна—пазбавіць прамысловы капітал ад скарачэньня вывазу і, значыцца, вытворчасьці.

Усё гэта вядома, але Пуанкарэ захацелася, каб аб гэтым амаль напярэдадні выбараў зноў загаварыў парлямант, у якім большасьць мае левы блёк,—згубнік і душыцель франка. Іншымі словамі, радыкалам і гэроям II Інтэрнацыяналу зноў прыдзецца славіць Пуанкарэ і гэтым самым выкінуць за борт усе тыя «левыя» лёзунгі, якія яны так нядаўна агалашалі на сваіх зьездах.

Толькі ў гэткім выглядзе і трэба разумець навейшую фінансавую дыскусію Пуанкарэ. Ён распачаў выбарчую кампанію, і яго супрацоўніцтва з левым блёкам зноў аказваецца талейранаўскім супрацоўніцтвам каня з коньнікам.

Калі і як будуць адбывацца выбары ў Англіі.

Ангельскі парлямант водлуг старых звычаяў (звычаі ў Англіі граюць яшчэ большую ролю, чым пісаныя законы), пераабіраецца кожныя пяць гадоў.

Згодна такога звычаю, сучасны парлямант, які быў абраны ў 1924 г., можа існаваць да 1929 г. Аднак сярод палітычных дзеячоў Англіі ўсё больш і больш складаецца думка, што новыя выбары ў парлямант будуць назначаны ў канцы 1928 году. Лібэральная і рабочая партыі, якія знаходзяцца ў апазіцыі кіруючай кансэрватыўнай партыі, патрабуюць назначэньня новых выбараў у 1928 годзе.

Апазіцыйныя партыі лічаць, што кансэрватыўны ўрад сваёй няўдалай палітыкай за 4 гады страціў давер'е сярод тых выбаршчыкаў, якія галасавалі за яго ў 1924 г. Кансэрватыўная партыя, якая мае ў парляманце пераважаючую большасьць, адчуваючы, што глеба хістаецца пад яе нагамі, хоча адцягнуць выбары яшчэ на год.

За 4 гады ўлады кансэрватыўны ўрад цярпеў шмат няўдач як у галіне замежнай, так і ў галіне ўнутранай палітыкі. Надзеі, якія ўскладаў ангельскі кансэрватыўны ўрад на разрыў з СССР, не апраўдаліся.

З аднаго боку, у выніку разрыву з намі, ангельскі гандаль шмат страціў, з другога боку,—задуманы ангельскімі кансэрватарамі плян абкружэньня СССР і зьвязаныя з ім

Што зрабілі мясцкомы, каб атрымаць прэмію?

500 руб. прэміі.

КАНТОРА ГАЗЭТЫ **„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“** ОРГАН ЦВК БССР

500 руб. прэміі.

Да дню друку—5 мая абвяшчае КОНКУРС:

а) НА ЛЕПШЫ МЯСЦКОМ І ГРУПКОМ ПРАЦАЎНІКОЎ АСЬВЕТЫ ў справе распаўсюджаньня газэты „Савецкая Беларусь“.
б) НА ЛЕПШАГА ЎПАЎНАВАЖАНАГА, ВЫЛУЧАНАГА МЯСЦКОМАМ І ГРУПКОМАМ ПРАЦАЎНІКОЎ АСЬВЕТЫ па збору падпіскі і распаўсюджаньня газэты „Савецкая Беларусь“.

Хто зьбярэ большы лік падпішчыкаў на газэту, той атрымае ГРАШОВУЮ ПРЭМІЮ:

Першая прэмія мясцкому—60 руб., упаўнаважанаму—75 р.
Другая „ „ 50 „ „ 60 „
Трэцяя „ „ 35 „ „ 50 „

Чацьвертая прэмія мясцкому—20 руб., упаўнаваж.—40 р.
Пятая „ „ 20 „ „ 30 „
Шостая — — — „ 25 „

Сёмая прэмія ўпаўнаважанаму . . . 15 руб.
Восьмая „ „ . . . 10 „
Дзевятая „ „ . . . 10 „

Конкурс будзе цягнуцца 2 месяцы (падпіску праводзіць на красавік і май). З 1-га мая заканчваецца прыём ведамасьпаў на конкурс. ВЫНІКІ КОНКУРСУ БУДУЦЬ АБВЕШЧАНЫ Ў ДЗЕНЬ ДРУКУ—5-га МАЯ.
УВАГА: а) Пры вызначэньні прэміі будзе прынята пад увагу ня толькі колькасьць падпішчыкаў, але і тэрмін падпіскі. КРЭДЫТНАЯ ПАДПІСКА ДАЕ ТЫЯ-Ж ПРАВЫ НА КОНКУРС, ЯК І ПАДПІСКА ЗА НАЛІЧНЫ РАЗРАХУНАК.
б) Ведамасьці па збору падпіскі на конкурс, якія высылаюць у Кантору газэты ўпаўнаважаныя, павінны быць засьведчаны мясцкомам. Падпіску на конкурс можна зьбіраць ня толькі сярод асьветнікаў, але і сярод іншага мыхаротва.
КОНКУРСНЫ КАМІТЭТ вызначан у наступным складзе: СТАРШЫНЯ—Тав. КУДЗЕЛЬКА (ЧАРОТ), адказны рэдактар газэты „Савецкая Беларусь“. ЧЛЕНЫ: Тав. Баліцкі (Нарком Асьветы); т.т. Платун і Мельнік (ад ЦП Саюзу Прац. Асьветы); тав. Сянькевіч (Заг. Адд. Друку ЦК ІП(б)Б); тав. Камлюк (Рэдактар аддзелу „Жыцьцё і Праца Асьветн.“); тав. Касьцюк (Загадчык Канторы газ. „Савецкая Беларусь“).
КОНКУРСНЫ КАМІТЭТ.

У Савеце Нар. Камісараў БССР

(Пасяджэньне 26 сакавіка г. г.)

На гэтым пасяджэньні разам з іншымі былі разгледжаны наступныя пытаньні.

АБ УСЕБЕЛАРУСКІМ КОНКУРСЕ НА ЛЕПШЫ ПА СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРЦЫ РАЙЁН.

Ячэ 3 лістапада 1927 г. СНК пастанавіў правесьці ўсебеларускі конкурс на лепшы на вядзеньні сельскай гаспадаркі райён і даручыў НК Земляробства падаць на зацьвярджаньне СНК палажэньне аб гэтым конкурсе.

На гэтым пасяджэньні СНК прыняў у родакцыі КЗП праект пастановы СНК і палажэньне пра ўсебеларускі конкурс на лепшы на сельскай гаспадарцы райён БССР. Мэтаю конкурсу зьяўляецца: заахвочаньне сялянства ў разьвіцьці сельскай гаспадаркі, узмацненьне актыўнасьці ўсіх земельных і іншых савецкіх органаў у справе правядзеньня мерапрыёмстваў у разьвіцьці сельскай гаспадаркі ў райёнах, выяўленьне і вывучэньне спосабаў і вынікаў найбольшых сельска-гаспадарчых дасягненьняў у сельскай гаспадарцы цэлых райёнаў, папулярызацыя сярод шырокіх мас сялянства вынікаў найбольш рацыянальнага вядзеньня сельскай гаспадаркі ў паасобных райёнах БССР і г. д. Конкурс зьяўляецца ўсебеларускім. У ім могуць удзельнічаць усе райёны БССР. Конкурс пачынаецца з 15-га красавіка 1928 г.

Агульнае кіраваньне правядзеньнем конкурсу ў БССР ускладаецца на Цэнтральную Конкурсную Камісію пры СНК БССР, для паасобных культур—на акруговыя конкурсныя камісіі пры АВК. У склад Цэнтральнай Конкурснай Камісіі ўваходзяць: старшыня СНК БССР, Народны Камісар Земляробства, Старшыня Кіраўніцтва Белсельсаюзу, Старшыня Кіраўніцтва Белсельбанку, Старшыня Кіраўніцтва Саюзу Сельска-Гаспадарчых і Лясных Рабочых, Старшыня ЦК Сялянскіх Таварыстваў Узаемадапамогі, Кіраўнік ЦСУ і члены ЦВК БССР з рабочых і сялян, на вызначэньні СНК.

Райёны, які хоча браць удзел у конкурсе, павінен зрабіць не пазьней 15 мая 1928 г. праз РВК належную пісьмовую заяву ў акруговую конкурсную камісію, а апошняя, пасьля атрыманьня заяў ад райёнаў, накіроўвае сьпіс гэтых райёнаў у Цэнтральную Конкурсную Камісію. З 1 чэрвеня да 1 жніўня 1928 г. праводзіцца апісаньне становішча тых райёнаў, якія будуць удзельнічаць у конкурсе, паводле зацьвярджанай Цэнтральнай Камісіяй праграмы.

Пасьля конкурсу, які скончыцца ў 1930 годзе, на падставе ацэнкі гаспадарчых дасягненьняў Цэнтральная Конкурсная Камісія прысуджае прэмію тым райёнам, якія маюць найбольшыя гаспадарчыя дасягненьні ў выніку правяўленьня ініцыятывы і самадзейнасьці самім насельніцтвам праз масавае вытворчае кааператыўнае і калектывізацыю. Усіх прэмій будзе выдадзена на агульную суму ў 425 тыс. руб. Атрыманыя райёнамі прэміі могуць быць скарыстаны на мэты далейшага разьвіцьця сельскай гаспадаркі і для прэміраваньня паасобных калектыўных гаспадарак, перадавых насёлаў, вёсак, гаспадарак, грамадзкіх арганізацый, найбольш актыўных спэцыялістаў сельскай гаспадаркі і наогул актыўных працаўнікоў райёну. Пасьля скančэньня конкурсу Цэнтральная Конкурсная Камісія выдае спэцыяльны зборнік з матар'ялямі конкурсу.

МЕРАПРЫЁМСТВЫ ДЛЯ ДАЛЕЙШАГА РАЗЬВІЦЬЦЯ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ.

У выкананьне пастановы СНК СССР за 2 сакавіка 1928 г. аб пляне дзяржаўных мерапрыёмстваў па сельскай гаспадарцы на 1927-28 г. СНК даручыў НК Земляробства правесьці наступныя мерапрыёмствы ў галіне земляўпарадкаваньня: а) усебакова дапамагаць росту такіх форм землякарыстаньня, якія спрыяюць разьвіцьцю кааперараваньня і мэханізацыі сельскай гаспадаркі, абмежаваўшы практыку выдзяленьня на атрубы і асабліва хутары і зусім спыніць гэтую практыку там, дзе яна спрыяе росту кулацкіх элементаў, б) скончыць у кампаніі 1928 году земляўпарадкаваньне савецкіх і калектыўных гаспадарак, арганізаваных да 1928 г., в) узмацніць тэмп работ па земляўпарадкаваньні ў райёнах таварных культур, г) скарыстаць у поўнай меры дзяржаўныя зямельныя масмасьці для арганізацыі буйных дзяржаўных сельска-гаспадарчых прадпрыёмстваў і калектыўных гаспадарак, д) забясьпечыць узмацненьне дзяржаўных фондаў чыстагатункова насеньня, е) забясьпечыць задавальненьне насельніцтва насеньнем у насеўныя кампаніі 1928 г. і г. д.

НКЗемляробства даручана таксама вывучыць прычыны павялічэньня ліку выпадкаў драбленьня сялянскіх гаспадарак, распрацаваць праэкты мерапрыёмстваў, накіраваных супроць гэтага драбленьня, а таксама распрацаваць пляны пераводу нетрэсставаных савецкіх гаспадарак з іх асноўнымі і зваротнымі капіталамі ў трэставаньня.

ЦСУ разам з НК Земляробства даручана зрабіць перапіс усіх савецкіх гаспадарак. Эканамічнай Нарадзе даручана прыняць патрэбныя мерапрыёмствы для ўзмацненьня агранамічнага абслугоўваньня калектыўных гаспадарак з боку сельска-гаспадарчай кааператыўнай і зямельных органаў. НК Асьветы даручана ўвесьці ў сельскіх школах і асабліва ў школах сялянскай моладзі вывучэньне буйнага калектыўнага землякарыстаньня наогул і калектыўных гаспадарак у паасобку. НК Асьветы разам з НК Земляробства даручана арганізаваць курсы арганізатараў калектыўных гаспадарак і іх аб'яднаньняў.

АБ ПАДЛІКУ МЯСЦОВАЙ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ.

Патрэба сталага вывучэньня мясцовай дробнай і саматужна-рамесьніцкай прамысловасьці з кожным годам павялічваецца і зьяўляецца бязумоўна патрэбнай для правільнага плянавага кіраваньня разьвіцьцём мясцовай прамысловасьці. Да гэтага часу вывучэньне дробнай прамысловасьці абмяжоўвалася выбарчым абсьледваньнем некаторых груп прадпрыёмстваў, але цяпер такое вывучэньне зьяўляецца нездавальняючым.

СНК прызнаў патрэбным вясьці статыстычны падлік мясцовай прамысловасьці і даручыў ЦСУ распрацаваць парадак, формы і мэтады гэтага падліку, узгадніўшы з НК РСІ і ВСНГ, а пасьля распрацоўкі форм і парадку падліку падаць у СНК прапанову аб тэрміне ўвядзеньня гэтага падліку.

Што робіць Беларускі Дасьледчы Інстытут імя Леніна.

ДАСЬЛЕДЧАЯ ЧЫННАСЬЦЬ ІНСТЫТУТУ БУДЗЕ ДАПАСАВАНА ДА ВЫВУЧЭНЬНЯ ТЫХ ГАЛІН СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ, ЯКІЯ КЛАДУЦЦА Ў АСНОВУ ПЭРСПЭКТЫЎНАГА ПЛЯНУ АДНАЎЛЕНЬНЯ СЕЛЬСКАЙ І ЛЯСНОЙ ГАСПАДАРКІ БССР.—СЁЛЕТА АРГАНІЗУЮЦЦА СТАНЦЫІ: СЬВІНАВОДНАЯ, ЧЫРВОНА-БЕЛАРУСКАГА ЗАВОДУ БЫДЛА, БУЛЬБЯНАЯ, ЦЭЛЫ ШЭРАГ ЛЯБАРАТОРЫЯЎ І БАЗ ДЛЯ ВЫВУЧЭНЬНЯ ЛЯСНОЙ ГАСПАДАРКІ, МЭЛІАРАЦЫІ БАЛОТ І ІНШ.

Пяцігадовы пэрспэктыўны плян разьвіцьця сельскай і лясной гаспадаркі БССР зьяўляецца тэй асновай, да якой павінны быць дапасаваны дасьледчыя мерапрыёмствы Беларускага Дасьледчага Інстытуту сельскай і лясной гаспадаркі. Асноўнымі мерапрыёмствамі пэрспэктыўнага пляну зьяўляюцца: разьвіцьцё жывёлаводзтва, жывёлаводнага кірунку сельскай гаспадаркі Беларусі наогул, разьвіцьцё тэхнічна-прамысловых палявых культур, пераважна лёну і бульбы, інтэнсыфікацыя лясной гаспадаркі, а з паасобных мерапрыёмстваў пэрспэктыўны плян кладзе ў аснову ў бліжэйшыя 5 год шырока разгарнуць працу па мэліярацыі, культуры балот, тарфянай справе, па земляўпарадкаваньні.

У сувязі з гэтым дасьледчая справа будзе зварачваць увагу на вывучэньне якраз тых галін, якія кладуцца ў аснову пэрспэктыўнага пляну, на жывёлаводзтва. Па гэтай галіне Беларускі Дасьледчы Інстытут арганізуе дзьве новыя цэнтральныя станцыі: па вывучэньні сьвінаводзтва і па вывучэньні чырвонага беларускага быдла, а існуючы пры Беларускай С.-Г. Акадэміі аддзел жывёлаводзтва Горацкай райённай станцыі будзе разгорнут у спэцыяльную зоатэхнічную станцыю, пераважна па вывучэньні кармёжкі быдла.

Апроч таго, спэцыяльная экспэдыцыя мае закончыць працу ў бліжэйшыя гады па вывучэньні быдла ўсяе Савецкае Беларусі.

Вялікае значэньне надаецца сьвінаводнай станцыі, бо пры яе дапамозе можна будзе ператварыць сальны тып беларускай сьвіньні ў мясна-бэконны. Задача станцыі чырвона-беларускага гатунку быдла—паленшыць якасьць ужо выяўленага беларускага быдла і замацаваць якасьці гэтага быдла, якое можа зьявіцца асновай адзінага заводу быдла для ўсяе Беларусі.

Сёлета на абедзьве станцыі асигнавана 40 тысяч руб. Апроч таго, Наркамзем набыў у Даніі і Прусіі некалькі штук завазкога быдла і сьвіней. На экспэдыцыйнае вывучэньне быдла асигнавана 10 тыс. рублёў.

Дзеля вывучэньня прамыслова-тэхнічных культур у Горках засноўваецца з наступнага году ільна-тэхнічная лябараторыя і на Віцебскай дасьледчай станцыі пашырацца дасьледчая праца над культурай і разьвядзеньнем лёну. Дзеля вывучэньня бульбы і пашыраных гатункаў яе засноўваецца бульбяная станцыя.

Сёлета бюджэт Станцыі павялічан на 50 проц., што ўвогуле складае каля 30 тыс. руб. Апроч таго, на Палесьсі засноўваецца балотная база (у Мар'іне, на калёнізацыйным фондзе) для вывучэньня, галоўным чынам, экстэнсыўнае культуры балот.

Вызначан цэлы шэраг тэм па дасьледаваньні балот. На гэту патрэбу сёлета асигнавана каля 30 тысяч руб. Арганізуюцца гідралеса-мэліярацыйная і мэліярацыйна-гідралёгічная станцыі на Палесьсі, а ў Менску—гідра-тэхнічная лябараторыя. Канчаецца распрацоўка матар'ялаў экспэдыцыі па вывучэньні эканомікі мэліярацыі, якая цягнулася ў працягу 3-х год і ахапіла ўсю БССР.

Беларускі Дасьледчы Інстытут распачаў вывучэньне форм земляўпарадкаваньня, накіраванае пераважна на эканамічна-праўны бок справы.

У пэрспэктыўным пляне аднаўленьня сельскай і лясной гаспадаркі ёсьць яшчэ адзін момант, як аснова ўсіх мерапрыёмстваў—гэта шырокае ўцягненьне ў дзяржаўнае будаўніцтва гушчаў саміх вытворцаў—працоўных сялян. Гэты момант кладзе ў аснову сваёй працы Беларускі Дасьледчы Інстытут. Канкрэтна гэта выяўляецца ў шырокім разгортваньні працы інстытуту сялянскасьледчыкаў, лік якіх з 63 узрос за год да 474 асоб.

У Горы-Горках.

Наведваў я Горкі так гады чатыры таму назад. У той час яшчэ там быў Інстытут Сельскае Гаспадаркі. За чатыры гады Інстытут перайменаваўся ў Сельска-Гаспадарчую Акадэмію. Зьмена ня толькі ў назьве. Пашырыўся абхват працы, значна ўзрос лік студэнтаў.

Пабудавана за гэты час шэраг будынкаў як пэд кватэры прафэсуры, так і для студэнтаў. Абдуваны вялізарны драўляны тэатр. Добрае ўражаньне робіць куток вучоных—памяшканьне з 4 пакояў, добра абсталяванае.

Але ўсё-ж-такі цесна. Няма клюбу для студэнтаў, недахват памяшканьняў.

Першая зьмена заўважваецца пры ўваходзе на тэрыторыю Акадэміі. З царквы зьняты крыжы, над ёй красуецца шыльд „Бібліятэка Сельска-Гаспадарчай Акадэміі“. Царква паўнютка набіта аж да званіцы кнігамі. Тут таксама цесна, патрэбен новы будынак. Загадчык бібліятэкі падае цікавую паперку—аносіна Навуковай Бібліятэкі Уральскага Абласнога Дзяржаўнага Музэю наступнага зьместу: „Не имея ничего принципиально против обмена с вами изданиями, принуждена отказаться от книг, выходящих на белорусском языке, так как, к сожалению, никто из лиц, пользующихся библиотекой, им не владеет. Будьте добры сообщить, какие книги на русском (падкрэслена) языке можете предложить в обмен.

Библиотекарь М. Котляревская.“

Бібліятэка Акадэміі робіць абмен беларускіх выданьняў з нямецкімі, амэрыканскімі, італьянскімі і інш. замежнымі бібліятэкамі, але ні адкуль яна не атрымала такога готэнтоцкага адказу, як з Уралу. Праўду кажучы, велікарус бібліятэкар такой рэчы ніколі не зрабіў-бы, але зрабіла гэта асоба з беларускім прозьвішчам, папоўскага паходжаньня,—відаць, паходзіць з адной сям'і з Ничолкамі. Наркамасьветы РСФСР на гэткіх бібліятэкараў трэба было-б зьвярнуць увагу.

Акадэмія праводзіць навукова-дасьледчую працу па расьлінаводзтву, садоўніцтву і іншых галінах.

Для студэнтаў Акадэміі трэба часьцей наладжваць лекцыі з лектарамі Камвузу, БДУ, Інстытуту Беларускай Культуры. Лектар заўжды знойдзе шчырую, уважліва слухаючую аўдыторыю.

Якраз здарыўся кірмашовы дзень і я вышаў на рынак. Народу поўна і на рынку і на сумежных вуліцах.

Хто хоча бачыць беларускую вёску XVI-XVII стагодзьдзя, той няхай прыедзе ў Горкі ў кірмашовы дзень. Ня толькі ў дарослых, але і ў дзяўчат саматканыя сьвіткі, ды і наогул уся вопратка. Для этнографа, як кажуць, клад, а мяне гэта неяк трохі ўзварушыла і ўзварушыла непрыемна. І вось чаму. Праходжу конскі рад—коні маленькія, нязграбныя, далей такая-ж дробная, абросшая шчацінаю рагатая жывёла. Далей цэлая шарэнга стаіць бердзічкаў—прадаюць бёрды; за імі саматужнікі вабадамі, кадушкамі і дзёнкамі.

Аб чым гэты малюнак кірмашу гаворыць? Ці не гаворыць ён аб надзвычайнай экстэнсыўнасьці гаспадаркі Горацкага райёну, аб амаль поўнай адсутнасьці таварнасьці яе.

Гаворыць ён і яшчэ аб нечым.

Вышэйшая навучальная ўстанова была заснавана ў Горках у 50-тых гадох мінулага стагодзьдзя. Каля сямідзесяці гадоў стаіць яна паміж вёсак Усходняй Беларусі. Здавалася, за тэты час яна павінна зрабіць уплыў хоць бы на надворны выгляд суседняга земляроба селяніна. Відаць, раней узаемаадносіны паміж культурнай установай і акаляючай вёскай складаліся з таго толькі, што сялянкі прыносілі на рынак сыры, масла, яйкі, а жонкі працаўнікоў навуковай установы іх куплялі.

Цяпер кіраўніцтва Акадэміі і студэнцтва шчыра ўзяліся за працу па перабудове райёну і па перабудове не на пачатках хутарызацыі, як гэта рабілася раней, а шляхам калектывізацыі, шляхам утварэньня буйнай грамадзкай гаспадаркі. Праца ў гэтай галіне будзе найлепшым экзаменам для Акадэміі, для яе навуковых працаўнікоў, для студэнцтва. Трэба ў кароткі час дарабіць тое, чаго не патрапілі зрабіць папярэднікі на працягу сямідзесяці гадоў.

А. СЯНКЕВІЧ.

РЭАЛІЗАЦЫЯ ПАЗЫКІ.

Трэба моцна падцягнуцца.

(Ліст з Гомельшчыны).

Да 23 сакавіка ў акрузе рэалізавана аблігацый пазыкі ўзмацненьня сялянскай гаспадаркі на 189610 руб., што складае 41,4 пр. заданьня. З гэтай сумы рэалізавана: у сельскіх мясцовасьцях—на 120948 руб., у горадзе—на 18912 руб. і ў вайсковых часьцях—на 49.750 руб.

Першае месца па рэалізацыі пазыкі займае Камарынскі райён, які выканаў 39,2 проц. заданьня. Вельмі дрэнна праходзіць рэалізацыя ў наступных райёнах: Буда-Кашалёўскім (9,5 проц.), Веткаўскім (11,3 проц.) і Церахоўскім (10,7 проц.).

У Гомелі контрагэнты вядуць рэалізацыю пазыкі слаба, напр., Жылкаапсаюз рэалізаваў аблігацый на 1000 руб. і гэтым абмежаваўся, а між тым Жылкаапэрацыя вядзе загатоўку драўніны і падвозку розных тавараў. Пры належнай ініцыятыве Жылкаапсаюз мог бы рэалізаваць аблігацый пазыкі на значную суму.

Таксама слаба вядуць рэалізацыю пазыкі банкаўскія арганізацыі Гомеля. С-г. банк распаўсюдзіў аблігацый толькі на 450 р., у той час як т-ва ўзаемнага крэдыту рэалізавала на 1345 руб., а Палессаюз—на 5325 рублёў.

Віцебшчына ўвесь час кульгае.

За апошнія сем дзён паасобныя райёны Віцебскай акругі рэалізавалі аблігацый пазыкі: Чашніцкі—на 1422 р. 50 к., Бешанковіцкі—на 3087 р. 80 к., Гарадоцкі—на 1817 р. 50 к., Езярышчанскі—на 830 р., Сураскі—на 850 р., Высачанскі—на 780 р., Сіроцінскі—на 595 р., Віцебскі—на 2342 р. 52 к., Межынскі—на 232 р. 50 к. і Ліозьненскі—на 220 руб.

На першым месцы па рэалізацыі ідуць: Чашніцкі райён (58,3 проц. заданьня) і Бешанковіцкі (32 пр. заданьня). Апошняе месца займаюць—Ліозьненскі райён (7,6 проц.) і Межынскі (7,8 проц. заданьня).

Агулам сельская падпіска па акрузе за апошні тыдзень дала 12400 руб., а папярэдні—14000 р. Такім чынам, тэмп рэалізацыі пазыкі аслабеў.

АБ САБЕКОШЦЕ ПРАДУКЦЫІ ПРАМЫСЛОВАСЬЦІ ВСНГБ.

(З нарады дырэктароў трэстаў).

Некаторыя трэсты зьнізілі сабекошт прадукцыі.—Капітальныя затраты мінулых гадоў даюць добрыя вынікі.—Трэба, каб зьніжэньне сабекошту не адбівалася на якасьці прадукцыі.

Цэлы шэраг трэстаў Беларусі, якія летась далі павышэньне сабекошту прадукцыі, у першым квартале 1927-28 г. дамагліся зьніжэньня. Так, па Шклотрэсту ў 1926-27 г. было павышэньне сабекошту на 9 проц., а ў першым квартале сёлетняга году ёсьць зьніжэньне на 14 проц. Таксама і ў Папяровым трэсьце, які даў зьніжэньне на 4 проц. і Запалкавым—даў зьніжэньне сабекошту запалкаў на 6 проц. і фанэры—на 12 проц.

Гэтыя посьпехі былі дасягнуты дзякуючы праведзенню шэрагу капітальных работ.

У многіх выпадках удалося мэханізаваць вытворчасьць. Па некаторых заводах Мэталётрэсту ў 4-м квартале леташняга году былі перагледжаны нормы выпрацоўкі, што таксама дало добрыя вынікі. Па Папяровым трэсту была скарочана колькасьць асартымэнтаў тавараў, што павялічыла вытворчасьць машын. Апроч таго, мы маем менш астановак прадпрыёмстваў з прычыны паломаў абсталяваньня, памяншэньне браку і бою, асабліва ў шкляной і папяровай прамысловасьці.

Аднак, ёсьць моманты, якія могуць зрабіць уплыў на ўздаражаньне сабекошту прадукцыі. Так, па Белхарчтрэсту ёсьць недагруз масларобных заводаў, з прычыны адсутнасьці ільнянага насеньня. Дражджавая вытворчасьць перажывае некаторыя цяжкасьці ў збыце. Другім адмоўным момантам зьяўляецца павышэньне чыгуначнага фрахту на вугаль. Кошт перавозак павялічваецца на 30 проц., што будзе мець уплыў на ўздаражаньне сабекошту прадукцыі тых прадпрыёмстваў, якія ўжываюць вугаль для апалу. (Добрушская папяровая фабрыка, фабрыка «Чырвоная Зорка», ільнапрадныя прадпрыёмствы і г. д.). Добрушская папяровая фабрыка ўжывае да 2 мільёнаў пуд. вугалю ў год.

Па папяровай прамысловасьці вельмі важным у гэтых адносінах зьяўляецца тое, што ў наступным годзе яна павінна будзе карыстацца больш дарагой, нябеленай цэлюлёзай.

Па некаторых прадпрыёмствах сабекошт не дасягнуў яшчэ норм, вызначаных прамфінпланам. Тут асабліва значэньне мела неатрыманьне імпортнага абсталяваньня.

Такім чынам, відаць, што першы квартал дае поўны пералом у сэнсе зьніжэньня сабекошту прадукцыі.

У далейшым павінны быць ужыты меры да таго, каб давесьці зьніжэньне поўнасьцю да норм, вызначаных прамфінпланам па кожнай асобнай галіне прамысловасьці і асабліва па тых вытворчасьцях, якія ў гэтай справе даюць дрэнныя вынікі. Да іх адносяцца картонная фабрыка імя Вароўскага і фабрыка «Прафінтэрн», дзе часта бываюць астаноўкі па прычыне паломкі абсталяваньня.

Нарада выказалася за неабходнасьць далейшага зьніжэньня сабекошту прадукцыі. Гэта праца павінна стаць у цэнтры ўвагі ўсёй прамысловасьці Беларусі. Аднак, зьніжэньне сабекошту ні ў якім выпадку не павінна адбівацца на якасьці прадукцыі.

Як праходзіла загатоўка скураной сыравіны ў 2-й дэкадзе сакавіка.

За 2-ю дэкаду сакавіка загатоўка скураной сыравіны ўсімі загатоўчымі арганізацыямі БССР дала наступныя вынікі:

ВІЦЕБСКАЯ АКРУГА загатовіла: буйнай сыравіны—2.100 штук, дробнай—19.000 штук (63,4 проц. выкан.) і ПОЛАЦКАЯ—1.800 штук буйнай і 15.600 штук дробнай (86,7 проц.) і МАГІЛЕЎСКАЯ—2.000 штук буйнай і 18.300 штук дробнай (70,4 проц.); АРШАНСКАЯ—1.700 шт. буйнай і 15.000 шт. дробнай (68,2 проц.); ГОМЕЛЬСКАЯ—1.200 шт. буйнай і 9.700 шт. дробнай (26,9 проц.); МАЗЫРСКАЯ—буйнай 1.100 шт. і дробнай 4.600 шт. (25,6 проц.); БАБРУЙСКАЯ—2.300 шт. буйнай і 17.400 шт. дробнай (72,5 проц.); МЕНСКАЯ—буйнай 3.100 шт. і 25.400 штук дробнай (97,7 проц.).

Агулам—15.300 штук буйнай і 125.000 штук дробнай, што складае 62,5 проц. заданьня.

САЧЫЦЕ ЗА ЧЫСТАТОЙ СВАІХ ШЭРАГАЎ.

Гісторыя двух „селькораў“.

Дружна адгукнуліся селькоры «Савецкай Беларусі» на заметку «Селькоры» Габрусь і Кузьміч“ («С. Б.» № 293 ад 25-XII—27 г.)

Амаль з кожнай акругі рэдакцыя атрымала лісты-водгукі. Усе таварышы ў сваіх допісах выказваюцца супроць учынкаў Габруся і Кузьміча, некаторыя патрабуюць выключэньня іх з шэрагаў рабселькораўскае арганізацыі і прыцягненьня да крымінальнае адказнасьці перад судом.

Габрусь і Кузьміч, даведаўшыся, што іх «прапісалі» ў газэце, 13 студзеня г. г. напісалі «абвяржэньне». Зварачваючыся да рэдактара газэты „Савецкая Беларусь“ с одним важным и обидным вопросом», яны абвінавачваюць аўтара М. Ш. у хлусьні на іх у друку. Адпаўляючы ўсе свае ўчынкі, аб якіх пісаў тав. М. Ш., яны патрабуюць паведаміць ім «адрес этого автора и его фамилию».

«Мы будем бороться, чтобы наше звание селькора(?) не пропало даром»(?!).

Гэтае «абвяржэньне» і было прычынай таго, што рэдакцыя ўстрымалася друкаваць водгукі з месц. Але спадзяючыся, што «сьлязьлівы ліст» да рэдакцыі выше з іх ганебную пляму, «селькоры» памыліліся. Здарылася якраз наадварот.

Гэта «абвяржэньне» толькі дапамагло выявіць дадатковыя моманты «падшэфнай працы» Габруся і яго «сябра».

«ПРАЎДА» ГАБРУСЯ.

Пішучы „абвяржэньне“, Габрусь, мабыць, ня ведаў, што 30-га сьнежня 1927 г. Бабруйская акруговая газэта «Камуніст» у нумары 148 яшчэ больш падрабязна высьветліла яго селькораўскую «дзейнасьць».

Пачалося ўсё так,—піша „Камуніст“. Прысылае селькор Габрусь яшчэ ў мінулым годзе (г. зн. 1926 г.) прыгожы малюнак па сельскай гаспадарцы і пад ім надпіс: «Не упрямьтесь, старики, разводите бураки». «Маляваў селькор А. Габрусь“ і прыпіска „тав. рэдактар, я магу добра маляваць, але няма паперы, ці ня прышлеце».

Рэдакцыя малюнак зьмясьціла, але к вялікаму сораму Габруся не пад яго подпісам, а пад другім, бо малюнак, як аказалася, быў скрадзены з «Крестьянской Газеты».

Але з Габруся, як з гуся вада,—сорам яму ніпачом. Ён крадзе малюнкі ў газ. «Беднота», сьпісвае вершы ў розных газэтах («Крестьянская Газета», „Батрак“) і часопісах і перасылае рэдакцыі, як свае ўласныя. Далей, перадапав. Кузьмы Чорнага, «Гаворка ўпочы ў дарозе» і прысылае ў рэдакцыю, як «свой» новы твор. Урэшце, пачаў красьці заметкі з нашай-жа газэты і прысылаць іх за сваім подпісам у рэдакцыю.

Вядома, ніводзін такі «нумар» Габрусю ня ўдаўся, рэдакцыя выкрыла ўсе яго ўчынкі і паведаміла яго, што з ім рэдакцыі не па дарозе.

Пасьля гэтых «няўдач» пачынаецца новы пэрыяд—

«ШУКАНЬНЕ ШЭФАЎ».

Яшчэ ў пачатку мінулага 1927 г., піша т. Сахалінец,—рабкор г. Ленінграду т. Захараў атрымаў ад сельскора Габруся ліст, дзе ён прасіў прыняць над ім шэфства і выслаць яму паперы, пер'яў, алоўкаў і г. д. Калі тав. Захараў атрымаў другі ліст, ён задумаўся... і піша Габрусю: „Да якога гэта рабкора К. ты пісаў ліст. Ты мусіць загатаўляеш дзесяткі гэткіх лістоў, каб потым паставіць прозьвішча таго, да каго зварачваешся з просьбай прыняць шэфства. Гэта відаць з таго, што ты старанна сьцёр прозьвішча нейкага К. і паставіў Захараў. Прашу адказаць, у працўным выпадку я агалашу гэта ў часопісу „Селькор“. Габрусь палічыў гэта «нявудобным» і ў сваім чарговым лісьце, нібы нічога ня ведаючы, пытае: пра якога гэта К. вы гаворыце і што вы агалосіце. А ў наступным лісьце напісаў, літаральна, так:

„У нас в Славковичах есть почтарь (селькор) он со мной живет плохо, а почему я напишу. То он раскрывает мои письма, которые ко мне идут, он своё письмо, это что писал к рабкору К., стёр и написас на вашу фамилию и подписал мою“.

Але, урэшце, Габрусь сазнаўся, што ўсё гэта ён выдумаў, просіць нікому нічога не гаварыць і абяцае больш гэтага не рабіць.

У кожным лісьце Габрусь пытае Захарава, як выклапатаць зьніжэньне падатку, які адрас рабкораў „Электрасілы“ і „Скорохода“, хто такія рабкоры Гальперын, Шчэпін, Сьмірноў і якія іх адрасы і г. д. Захараў на многія запытаньні даваў Габрусю адказы. Паслаў яму літаратуры, пер'яў і інш.

Селькор Кузьміч таксама зварачваўся да рабкораў заводу „Бальшавік“ (Ленінград) з просьбаю прыняць над ім шэфства.

КАЛЕКТЫЎ «БЕДНЫХ СЕЛЬКОРАЎ».

Пасьля гэтага пачынаецца «калектыўная праца» Габруся і Кузьміча. Яны пасылаюць лісты адначасова да некалькіх ленінградзкіх фабрык і заводаў з просьбаю прыняць шэфства. Рабкоры заводу «Электрасила» шэфства прынялі і зараз-жа накіравалі ім пудовую пасылку з паперамі, алоўкамі, канц. прыладамі і літаратурай.

Рабкоры фабрыкі «Скороход» прыняць шэфства згадзіліся, але папрасілі падшэфных падрабязна апісаць сваю селькораўскую дзейнасьць.

Выпадкова гурток рабкораў ф-кі «Скороход» даведаўся, што Габрусь і Кузьміч ужо зьяўляюцца падшэфнымі заводу „Электрасилы“. Адначасовы зварот двух селькораў да цэлага шэрагу (магчыма) буйнейшых прадпрыёмстваў Ленінграду прымусіў шэфаў выявіць сапраўдны твар сваіх падшэфных.

Гэта ім удалося зрабіць пры ўдзеле і дапамозе «Савецкай Беларусі», на старонках якой 25 сьнежня 1927 г. і быў зьмешчан артыкул «Селькоры» Губрусь і Кузьміч».

Электрасілаўская пасылка і адказ рабкораў ф-кі «Скороход» узьняла настрой і энэргію «калектыву».

«Селькоры» пішуць да скараходаўцаў новы другі ліст. Паўтараючы безьліч разоў «Мы—бедныя селькоры», яны просяць якраз таго, чаго ім залішне паслаў завод «Электрасила». Тут і алоўкі, і пер'я, і папера, і селькораўская літаратура з падрабязнай даведкай што колькі каштуе. На радасьці да іх далучыўся невядома скуль трэці «селькор» Кавецкі.

ШЭФЫ „МАЎЧАЦЬ“.

На гэты ліст скараходаўцы ня далі адказу і спынілі сваю сувязь з «селькорамі». Праз некаторы час рабкоры фабрыкі «Скороход» атрымалі ад іх некалькі газэт і часопісаў, дзе зьмешчаны заметкі Кузьміча і Габруся. У лісьце яны пішуць, што вельмі зьдзіўлены, чаму скараходаўцы маўчаць. У гэтым-жа пакеце яны пасылаюць дакладны адбітак іх другога ліста, дзе слова ў слова паўтараюць свае ранейшыя патрабаваньні.

Аб тым, што рабкоры «Электрасілы» над ім шэфствуюць і што яны ад іх атрымалі пасылку, у гэтым лісьце—няма ні слова. Ня было тут і подпісу Кавецкага. Затое ёсьць запытаньне: ці не пісалі скараходаўцы што-небудзь аб іх у газэту „Савецкая Беларусь».

І на гэты ліст ленінградцы ім не адказалі.

Апрача гэтага, Габрусь і Кузьміч накіроўвалі лісты ня толькі на прадпрыёмствы, але і ў рэдакцыі розных цэнтральных (маскоўскіх і, магчыма, іншых) выданьняў.

Цяжка даведацца, колькі шэфаў маюць «два бедныя селькоры».

Адно можна сказаць, што сваімі агіднымі ўчынкамі яны дыскрэдытавалі і без таго слабую галіну рабкораўскай працы—шэфства над селькорамі.

Ад крадзяжу дробных заметак да авантур—вось шлях «селькора» Габруся.

Селькораўская арганізацыя ня можа цярпець у сваіх шэрагах такіх людзей, якія імкнуцца пачэсную назву селькора скарыстаць для сваіх уласных карысных мэтаў. Сьмецьце не павінна быць у шэрагах сапраўдных будаўнікоў новай вёскі—селькораў, бо яно забруджвае іх.

Ліквідацыя няпісьменнасьці ў Менскай акрузе пастаўлена нездавальняюча.

(З пленуму акрсавету т-ва «Прэч няпісьменнасьць»).

25 сакавіка адбыўся другі пленум акрсавету т-ва «Прэч няпісьменнасьць» з удзелам старшынь райённых саветаў т-ва. Між іншымі пытаньнямі пленум заслухаў даклад т. Юшкевіча аб становішчы

Абсьледваньне беларусізацыі БДУ.

У апошніх №№ газэты „Савецкая Беларусь“ зьмешчаны артыкулы аб ненармальным становішчы беларусізацыі ў БДУ (газ. „С. Б.“ № 63 і 71), у зьвязку з чым пытаньне аб становішчы беларусізацыі ў БДУ было ўзьнята старшынёй Нацкамісіі БССР тав. Хацкевічам на пасяджэньні камісіі.

Камісія прызнала неабходным у зьвязку з гэтым заслухаць на адным з сваіх пасяджэньняў даклад праўленьня БДУ па гэтым пытаньні, для чаго даруча адказнаму сэкратару Нацкамісіі т. Будзіну разам з прадстаўніком Наркамасьветы зрабіць абсьледваньне становішча беларусізацыі ў БДУ.

Аб адважным вайскоўцы, няшчасным доктары і менскіх павітухах.

„Калі табе доктар скажа—ты памёр, ня вер яму“.
З гутарак павітух.

Дайшло ўжо да таго, што ў Менску ўсе пачулі міфічнае апавяданьне гэткага зьместу:

„Прывёз у 2-ю савецкую больніцу адзін вайсковец жонку, якая павінна была радзіць.

Пачала кабеціна ражаць. Але было так цяжка, што абмярцьвела.

— Аднясіце яе ў мярцьвецкую,— ні з таго, ні з сяго загадаў доктар.

Назаўтра прышоў вайсковец і пытае:

— Ну, што чуваць з маёю жонкаю?

— Дрэнна,—адказваюць яму,—памёрла.

— Пакажыце мне труп жонкі.

Пашлі стоража, адчынілі мярцьвецкую...

Трымаючы дзіцё на руках, жонка вайскоўца сядзела там,—плачучы кажуць павізальныя бабкі,—і пазірала на мужа.

Вайсковец выхапіў шаблю і, адшукаўшы ў больнічным лабірынце няшчаснага доктара, зарубаў яго на месцы».

* * *

— Вось вялікадушны паступак вайскоўца,—казалі менскія павітухі, з надзвычайнай хуткасьцю перадаючы гэты міф адна другой.

— Маладзец вайсковец, і суд яго ва гэта не асудзіць.

— І чаму гэтыя людзі з парадзіхамі ў радзільныя дамы пруцца?—гадалі павітухі, якія назаўсёды страцілі заработак і «прыемныя» заняткі.

— Гэты выпадак павінен усіх навучыць. Кожны цапер павінен ведаць, што такое радзільны дом,—ва ўсю стараліся яны і аспаўсюдзіць па Менску і яго ваколіцах гэтую лягенду.

Гутаркі аб адважным вайскоўцы зайшлі вельмі далёка. На кожным сквэры можна было ўбачыць гурток кабет і, прыслухаўшыся, пачуць, што адна з іх апавядае менавіта пра гэты выпадак. Дайшло ўжо да таго, што і сьледчая ўлада зацікавілася гэтым выпадкам, ня гледзячы на ўсю яго непраўдападобнасьць і выдуманасьць.

У працэсе сьледзтва выявілася наступнае:

Быў вайсковец, які прывёз нядаўна ў 2 савецкую больніцу сваю хворую жонку. Было і так, што і яна на другі дзень памёрла. Было і тое, што вайсковец учыніў у больніцы вялікі скандал і хацеў нават выклікаць туды вайсковую часьць на «ўсьмірэньне» медыцынскага пэрсаналу больніцы.

Крычаў: давай мне труп жонкі! Гэта навяло дактароў на думку і яны былі амаль перакананы, што жанчына атручана.

Трашчалі тэлефоны ў вайсковую часьць, у міліцыю і іншыя месцы. Падняўся шум, крык, бегатня... Увесь пэрсанал больніцы заварушыўся.

Разрэзаўшы пакойніцы жывот, доктар-экспэрт пераканаўся, што яна памёрла ад запаленьня брушыны. Пасьля гэтага труп быў дадзен вайскоўцу, і канфлікт ліквідаваўся.

Усё няшчасьце было-б скончана, каб у гэты час каля тэлефону ў канцэляры больніцы не стаяла гр-ка Арцыбашава—былая санітарка. Арцыбашава—вядомая марфіністка, з працы была зьнята.

Будучы пад уплывам вялікай дозы морфія, Арцыбашава хутка намалявала ў сваім хворым выабражэньні гісторыю «аб адважным вайскоўцы і няшчасным доктары» і перадала яе ў вусны менскіх павітух.

А тут, як на бяду, памёр доктар Макарэвіч, па спэцыяльнасьці—псыхіятр, які з прычыны старасьці не працаваў ужо 7 год і атрымліваў пэнсію ад сацыяльнае забясьпекі.

Вынас і провады мэдыцынскім пэрсаналам 2 савецкай больніцы цела д-ра Макарэвіча яшчэ больш падбадрыў адстаўных павітух, і хворае выабражэньне марфіністкі Арцыбашавай зрабілася «рэальнай сапраўднасьцю».

Сёма.

Шырыцца рабочае вынаходзтва.

(Гомель).

За апошні час усё больш павялічваецца вынаходзтва. Рабочыя, зацікаўленыя ў рацыяналізацыі вытворчасьці, спрыяюць выкананьню дырэктыў партыі і ўраду.

За апошнія два месяцы на Заходніх чыгунках вынаходзтва пашырылася больш, чымся за ўвесь мінулы год. Сталяр Еўстафаў, 65 год, без кіякай тэхнічнай адукацыі—надзвычайна добры канструктар, умее чарціць, добра разьбіраецца ў мэханізмах. З яго вынаходак можна лічыць найбольш цікавую прыладу для прадзьмуханьня дымагарных труб і ляббёдку для пагрузкі на платформы цяжкіх грузаў, бярвеньняў. Маставы майстар Бэрансон вынайшоў прыладу для пад'ёму чыгуначнай халіны ў часе рамонту; гэтым значна палягчаецца праца рабочых.

На заводзе „Пралетары“ майстар такарнага цэху Хацкіх Ш. вынайшоў два апараты: адзін для точкі кохара (вялікая чыгунная пасудзіна, дзе гатуецца маса для паперы) другі апарат для расточкі цыліндра-вадамеру. Сьлесар гэтага-ж заводу Кабошнікаў удасканаліў дзяўбежны варстат для фрэзароўкі зубоў шасьцярні. Раней шасьцярню рабілі саматужным спосабам. Ёсьць на заводзе і калектыўныя вынаходкі.

Рабочы-гарбар Шпрынц, 44 год, вынайшоў магчымасьць вырабляць штучную скуру з хромавых стружак. Цэнтральная лябараторыя „Москожы“ 1 кастрычніка 1927 г. ухваліла гэтую вынаходку і лічыць магчымым адчыніць выраб навалкаў штучнай скуры, абсадаў і рэчаў, якія патрабуюць адліўкі ці штампоўкі ў выглядзе гузікаў.

Зараз вынаходца заняты прыстасаваньнем да масавага выпуску штучнай скуры. Трэба зазначыць, што т. Шпрынцу даводзіцца змагацца з бюракратычнаю цэмраю дзяржаўных устаноў.

У Новазыбкаве майстар-хімік Эйдлін вынайшоў спосаб рабіць штучную смалу, каб вызваліцца ад прывозу. Камісія пры Галоўхіме ВСНГ у Маскве прызнала яго працу цікавою і заслугоўваючую далейшага працягу і ўжываньня ў вытворчасьці. У зьвязку з гэтаю вынаходкаю мяркуецца перабудаваць Новазыбкаўскі завод ляку.

У сучасны момант акруговы культаддзел Савету Прафсаюзаў арганізоўвае выстаўкі рабочага вынаходзтва і рацыяналізацыі.

ВАЎКАВІЦКІ.

Рыхтуемся да адчыненьня дзіцячых ясьляў.

Сёлета ў вёсках будзе арганізована 250 дзіцячых ясьляў.

Падрыхтоўчую працу да адчыненьня ў летні пэрыяд дзіцячых ясьляў у Беларусі НК Аховы Здароўя пачаў з 8 сакавіка—з Міжнароднага Жаночага Дню.

У райёнах вызначаюцца пункты і памяшканьні з садамі для адчыненьня там дзіцячых ясьляў.

Усяго на БССР да пачатку летніх палявых работ будзе адчынена звыш 250 ясьляў. Колькасьць ясьляў, якія мяркуецца адчыніць, пакуль што ня высьветлена, бо апроч сродкаў, вызначаных НК Аховы Здароўя па бюджэту, на арганізацыю дзіцячых ясьляў адпускаюць яшчэ сродкі грамадзкія і каапэрацыйныя арганізацыі. Так, саюз спажывецкай каапэрацыі за рахунак 3-х-процантных адлічэньняў з прыбыткаў мяркуе адчыніць у вёсках БССР 16 ясьляў; сэкцыя калектыўных гаспадарак Белсельсаюзу на свае сродкі мае адчыніць 4 ясьляў і г. д.

Апроч таго, па бюджэту аховы здароўя, пры дапамозе ЦП саюзу с.-гаспадарчых і лясных рабочых, 8 ясьляў будзе адчынена ў савецкіх гаспадарках Беларусі.

Ідучы насустрэчу нацыянальным сельсаветам, НК Аховы Здароўя мяркуе адчыніць сёлета дзіцячыя ясьлі ў яўрэйскім нацыянальным сельсавеце (на Полаччыне), у польскім (у Гомельшчыне), літоўскім (у Магілеўшчыне) і нямецкім (у Мазыршчыне).

Ва ўсіх акругах БССР у красавіку адчыняцца курсы для падрыхтоўкі працаўніц для сельскіх дзіцячых ясьляў. На гэтыя курсы будуць выбірацца актыўныя сялянкі-грамадзкія работніцы. На арганізацыю курсаў НК Аховы Здароўя ўжо асыгнаваў 5.000 рублёў.

С. Аз.

Хроніка.

Курсы для падрыхтоўкі працаўнікоў вытворчай каапэрацыі.

Белсельсаюз мае на ўвазе арганізаваць улетку с-г. 3-месячныя курсы для падрыхтоўкі інструктароў вытворчай каапэрацыі. На гэтыя курсы будуць выкліканы 25 больш актыўных старшынь сельска-гаспадарчых таварыстваў. Апрача таго, у Гомелі, Віцебску і Магілеве будуць арганізаваны 6-тыдневыя курсы для перападрыхтоўкі старшынь с.-гасп. кредытных таварыстваў і некаторых відаў малочных арцеляў. Маецца таксама на ўвазе арганізаваць у гэтых гарадох рахункаводныя курсы для перападрыхтоўкі рахункаводаў нізавой сеткі. На першых курсах будзе навучацца 120 старшынь, на другіх—160 рахункаводаў.

АБ РАСПРАЦОЎЦЫ МАТАР'ЯЛАЎ АБ ВЫНІКАХ АГРАРНАЙ РЭВАЛЮЦЫІ Ў БССР.

СНК прызнаў патрэбным, каб ЦСУ БССР распачала працу па вывучэньні вынікаў аграрнай рэвалюцыі ў БССР і прызнаў патрэбным асыгнаваць ЦСУ на папярэднія работы, зьвязаныя з вывучэньнем гэтага пытаньня, патрэбныя сродкі.

ТАВАРЫ—ВЁСЦЫ.

У Менску арганізавалася новая сьляцарная арцель. Апошняя будзе выпрацоўваць тавары, выключна патрэбныя вёсцы. У гэтай арцелі будзе занята 20 чал. інвалідаў.

ВЫКАНАЛІ 116 ПРОЦ. ЗАДАНЬНЯ.

Паявая кампанія па рабочай каапэрацыі БССР праходзіць пасьпяшна. Так, за другую 10-цідзёўку сакавіка сабрана 39,063 руб. паявых узносаў, а ўсяго з пачатку кампаніі да 20-га сакавіка—232.654 руб., што складае 116,3 проц. заданьня. З 16 Цэрабконаў заданьне выканалі поўнасьцю 14 Цэрабконаў. Адстаюць—Менскі (75,1 проц.) і Шклоўскі (73,5 проц.) Цэрабконы.

НЯДБАЙНАСЬЦЬ ТРЭБА ЗЬНІШЧЫЦЬ.

Койданаўскі і Самахвалавіцкі райёны, Менскай акругі, самыя заможныя, між тым страхоўка зьбіраецца вельмі кепска.

Напрыклад, Койданаўскі райён сабраў страхоўкі 85 проц. і Самахвалавіцкі—83 проц. А Барысаўскі райён—самы бедны ў акрузе, выпаўніў страхоўку на 95 проц. Нядбайнасьць трэба зьнішчыць і ўзмацніць збор страхавой надоімкі.

У ДАПАМОГУ ВЯСКОВАМУ ПАЛІТАСЬВЕТПРАЦАЎНІКУ.

Пар. Кам. Асьветы рыхтуе да выданьня мэтадычны зборнік у дапамогу вясковаму палітасьветпрацаўніку. У зборніку будуць наступныя адзелы: як весьці палітасьветную працу на вёсцы, асноўныя віды масавай працы, арганізацыйныя пытаньні і інш.

АРГАНІЗАЦЫЯ НОВЫХ ТАРФЯНЫХ Т-ВАЎ.

У БССР зараз налічваецца каля 200 тарфяных таварыстваў. Гэтыя таварыствы за мінулы год зрабілі 19.000 кубічных сажняў торфу. Сёлета мае быць яшчэ ўтворана каля 100 новых тарфяных таварыстваў.

ДЭЛЕГАЦЫЯ НА ПЛЕНУМ ЦС ОСО-АВІЯХІМУ СССР.

2-га красавіка ў Маскве адчыняецца пленум Цэнтральнага Савету Осо-Авіяхіму СССР. Для ўдзелу ў працах гэтага пленуму з Беларусі выяжджае делегацыя ў складзе генэральнага сэкратара Осо-Авіяхіму БССР і 2 працаўнікі з нізавых ячэек Осо-Авіяхіму (селянін з Мазырскай акругі і работніца з Віцебскай акругі).

ІЛЬГОТНЫ КРЭДЫТ БЫЛЫМ ПАРТЫЗАНАМ І ЧЫРВОНАГВАРДЭЙЦАМ.

Гомельскі Акрсельбанк атрымаў дзевяць тысяч рублёў для выдачы ільготных пазык больш бедным гаспадаркам былых чырвоных партызанаў і чырвонагвардэйцаў. З гэтых грошай будуць выдавацца пазыкі на пабудову і рамонт жыльлёвых і сельска-гаспадарчых будынкаў тэрмінам на 6 год, на пабудыцьцё рабочай жывёлы—на 5 год, і сельска-гаспадарчых машын—на 7 год.

Да адчыненьня перасовачнага навукова-паказальнага музэю.

Цэлы шэраг хвароб: туберкулёз, эвэнрызм, алкагалізм ды іншыя, вялікая сьмяротнасьць сярод працоўных,—вось спадчына, пакінутая нам царскай Расеяй.

Савецкая ўлада в першых-жа дзён свайго існаваньня ўзялася за справу аздараўленьня працоўных, дзеля чаго пачала пашырань сетку лекавых устаноў, утварыла прафілактычныя ўстановы—дыспансэры, санаторыі, дамы адпачынку, кансультацыі і г. д. Відома, што для поўнага і пасьпяховага ажыцьцяўленьня ўсіх практычных мерапрыёмстваў у справе аздараўленьня шырокіх працоўных мас толькі лекавымі і прафілактычнымі ўстановамі ўсяго зрабіць немагчыма. Тут самі працоўныя масы павінны развумець значэньне аздаравільных мерапрыёмстваў, самі павінны разьбірацца ў пытаньнях забясьпекі як асабістага, так і грамадзкага здароўя; самі павінны ведаць прычыны, што выклікаюць тыя ці іншыя хваробы.

Перасовачны навукова-паказальны музэй, які зараз прыбыў у Менск, з асноўным анатамічным аддзелам (ёсьць яшчэ аддзелы: этнаграфічны, гістарычны, антырэлігійны, правільнай—«гішпанскай інквізіцыі»), азнаёміць наша грамадзянства з рознымі прычынамі захворваньня арганізму чалавека.

Мастацка зробленыя экспанаты яскрава адбіваюць усе вышэйзгаданёныя моманты і робяць вельмі моцны ўплыў на гледача і выклікаюць зацікаўленасьць да вывучэньня пытаньняў аховы здароўя.

Вельмі шкада, што ў музэі няма экспанатаў аб хваробах, ісьвучных у нас на Беларусі, як малярыя, каўтун ды інш., што зрабіла-б музэй яшчэ больш цікавым для беларускага грамадзянства.

Некалькі слоў аб аддзеле музэю—«гішпанская інквізіцыя». Наведвальнік з жахам глядзіць на розныя прылады інквізіцыі сярэдніх вякоў, а таксама на «прыладу» новых часоў—«амэрыканскае крэсла» з загінуўшымі на ім мучанікамі за рабочую справу Сако і Ванцці.

Аддзел гаў-бы больш каштоўным, каб ён меў не вальтэраўскія зьвугі адносна рэлігіі, а ленінскія.

І. Хоўка

Імпорт для паліграфічнае прамысловасьці.

Наша паліграфічная прамысловасьць пацярпела ад вайны больш, чымся іншыя галіны прамысловасьці; пры кожнай акупацыі і эвакуацыі вывозіліся машыны, матар'ялы ды інш. прыналежнасьці. З гэтае прычыны нашы гаспадарчыя органы маглі абмежавацца толькі ўпарадкаваньнем і рамонтам застаўшыхся ў спадчыну машын, недыцьцём самых неабходных частак і прыналежнасьцяй да іх.

Толькі ў 24-25 г. паліграфічная прамысловасьць атрымала магчымасьць заваць заяўкі на выпіску з-за граніцы абсталяваньня.

У пэрыяд 24-25 г. г. атрыманы: першыя ліпатыпныя машыны з-за граніцы, лынкаграфія, першыя друкарскія машыны, цэлы шэраг машын і прыналежнасьцяй для дапаможных прадпрыёмстваў паліграфічнае прамысловасьці, як, напрыклад, для пераплётных майстэрняў і канвэртнае вытворчасьці.

У 26-27 г. г. паступова ўвозіліся некаторыя машыны, запасныя часткі і адчуваўся асноўны капітал гэтай важнай галіны нашай прамысловасьці.

Адзак, гэта былі толькі адзінкавыя машыны для тае ці іншае друкарні. Толькі сёлета пастаўлена ў шырокім маштабе пытаньне аб адваўленьні асноўнага капіталу паліграфічнае прамысловасьці. Ужо выпісаны з-за граніцы 6 штук лінатыпаў апошніх канструкцый.

Апрача гэтага, у адпаведных плянуючых і рэгулюючых органах узьнята пытаньне аб арганізацыі цэнтральнай і тыпізаванай друкарні для друкаваньня ўсіх нашых газэт. Дзеля гэтага мяркуецца выпісаць з-за граніцы да 15 штук наборных машын «Лінатып» самай навейшай канструкцыі.

А. Р-р.

Што слухаць па радыё.

СЕРАДА, 28-III.

6-00—06-30 Гутарка доктара ад Дому Сан. Асьветы.
6-30—07-10 Беларуская радыё-газэта № 58.
7-10—07-25 Даклад ЦП Саюзу Рабземлеса на тэму: „Вынікі масава-культурнай працы па Саюзу Сельгаслесрабочых“.
7-25—07-40 „Аб працы на мясцох (савхоз Будзёнага)“.
7-40—08-10 Даклад Нар. Кам. Гандлю на тэму: «Становішча зьнішэньня цэн і яго перспэктывы“.
8-10—10-00 Канцэрт.

ПЯТНІЦА, 30-III.

6-00—06-30 Гутарка 10-я па прыродазнаўству на тэму: „Як корміцца цела жывёл“.
6-30—07-10 Беларуская радыё-газэта № 59.
7-10—07-40 Гутарка агранома ў на тэму:
1) Машынізацыя с-г.
2) Якая вам патрэбна карова.
7-40—08-10 Даклад нар. меншыства на яцкай мове на тэму: «Чарговыя задачы партыі па працы ў вёсцы».
8-10—10-00 Канцэрт.

СУБОТА, 31-III.

6-00—06-30 Гутарка з веруючымі і неверуючымі з цыклю: «Кніга быцця».
6-30—07-10 Беларуская радыё-газэта № 60 (з польск. аддзел.).
7-10—07-40 Даклад Асо-Авіяхіму.
7-40—08-10 Гутарка 5-я з цыклю: «Значэньне працэсу Беларускай Грамады».
8-10—10-00 Канцэрт.

СУД.

Горш зьвера.

Грамадз. вёскі Вугляе, Пухавіцкага раёну, Панас Вераскоўскі, амаль у працягу трох год удаваўся да дзяўчыны Вольгі Крывіцкай.

Крывіцкая, бачачы, што Вераскоўскі кахае яе і абяцае жаніцца, па яго загавору ўступіла з ім у інтымную сувязь, у выніку чаго стала маткаю—нарадзіла дачку Марыю.

На хрэсьбінах Вераскоўскі ў гутарцы з суседзямі прызнаў сябе бацькам Марыі і далей жыў з Крывіцкай, як муж з жонкай. Калі Крывіцкая запрапанавала Вераскоўскаму хутчэй жаніцца, бо стала зноў цяжарнай, апошні не адмаўляўся ад жаніцьбы—прасіў пачакаць, пакуль ён пабудуе новую хату.

Так ішлі месяцы. Крывіцкая нарадзіла хлопчыка.

— Добрыя дзеткі,—часамі казаў Крывіцкай Панас.—Няхай здаровыя гадуюцца.

Крывіцкая, сядзяючыся на хуткі шлюб з Панасам, гадавала дзіцяй, працавала і была давольна сямейным шчасьцем.

Урэшце, Вераскоўскі пабудаваў хату і пачаў рыхтаваць матар'ял на іншы будынак, але рэгістрацыю ў Загсе адклягваў і нават радзеў стаў наведваць сваю каханую і дзяцей.

Аднойчы Крывіцкая спаткала Панаса і катэгарычна патрэбавала зарэгістравацца.

Вераскоўскі адказаў, што ён жаніцца яшчэ ня хоча і прасіў пачакаць далей.

— Даволі чакаць,—сказала Вольга:—гадаваць двох дзяцей я ня маю магчымасьці; я падам у суд і патрабую аліменты.

— Падавай! Двоі твае, а не мае, на што мне жонка ды яшчэ з дваімі дзяцьмі,—гукнуў Вераскоўскі.

На іску Крывіцкай Народны Суд прызнаў бацькам дзяцей Панаса Вераскоўскага і на ўтрыманьне іх прысудзіў аліменты.

Рабіць далей Вераскоўскаму было нечага: ён зарэгістраваўся з Вольгай і пачаў сумольна жыць, але дзяцей вельмі ня любіў і задумаў пазбавіцца іх.

20 верасьня 1926 году, карыстаючыся тым, што дзяўчынка Марыя засталася з ім адна ў хаце, ён пазбавіў яе жыцьця, а труп захаваў і сказаў, што дзяўчынка заблудзіла недзе і, пэўна, загінула.

Менскі Акруговы Суд прыгаварыў Панаса Вераскоўскага на 9 год зьняволеньня з суровым адмежаваньнем і пазбаўленьнем у правох на тры гады, але на аснове амністыі скараціў кару напалову.

Д. Кастроў.

Чаму?

У 3-й савецкай бальніцы ёсьць рэнтгэнаўскі габінэт, які ўжо амаль два гады не працуе з прычыны таго, што адміністрацыя бальніцы ня вельмі сьпяшаецца наладзіць у ім працу. Фактычным кіраўніком гэтага «непрацуючага» габінэту зьяўляецца доктар Розэнталь.

У горадзе ёсьць адзін рэнтгэнаўскі габінэт пры 1-й савецкай бальніцы, які перагружан да «адказу» і ня можа абслугоўваць усіх, маючых у ім патрэбу. 2-я савецкая бальніца таксама хоча мець рэнтгэнаўскі габінэт, і можна напэўна сказаць, што 2-й савецкай бальніцы гэты габінэт больш патрэбен для хворых па хірургіі, гінекалёгіі, тэрапіі, а таксама і для амбуляторных хворых, якіх у 3-й сав. бальніцы няма.

Гарадзкому аддзелу аховы здароўя і гарсавету трэба зьвярнуць па гэта пільную ўвагу і пусьціць у ход гэты „замарыванны“ рэнтгэнаўскі габінэт.

Н.

НОВЫЯ КНІГІ.

Выйшлі з друку і паступілі ў рэдакцыю газэты „Савецкая Беларусь“ для рэцэнзіі наступныя кнігі:

1. „Печать и революция“ кніга другая. Стр. 239, цана 2 руб. Дзяржаўнага Выдавецтва РСФСР. Масква.

2. „Красная Новь“ кніга 3, за сакавік м-ц 1928 г. Стр. 271, цана 1 руб. 75 к.

3. „Социалистическое хозяйство“ кніга першая, за 1928 г. Стр. 237, цана 3 руб. 50 кап. Дзяржаўнага Выдавецтва. Масква-Ленінград.

Апавяшчэньні.

— У чацьвер, 29-III, а 7-ай гадз. увечары ў памяшканьні Акруг. К-ту МОПР (Савецкая, 87, другі пав.) адбудзецца пасяджэньне прэзыдыуму Акругкому. Прысутнасьць усіх сяброў прэзыдыуму абавязкова.

Запрашаюцца мопраўскія актывісты.

— У чацьвер, 29-III, а 7-й гадзіне вечара ў клюбе імя Розы Люксэмбург адбудзецца чарговы делегацкі сход полек.

ДОМ АСЬВЕТЫ.

— Сёньня, 28 сакавіка—кіно-сэанс: „На рэльсах“. Пач. а 7 з пал. гадз. і 9 з пал. гадз. Карціну справаджае музыка

У КЛЮБЕ К. МАРКСА (малая заля)
30 сакавіка а 7 гадз. увечары
ЛІТАРАТУРНЫ ДЫСПУТ
на тэму:
„ЛІТАРАТУРНАЯ, МАСТАЦКАЯ І ТЭАТРАЛЬНАЯ КРЫТЫКА“.
Уступнае слова заг. Аддз. Друку ЦК КПБ т. А. Сянкевіча.
—) Запрашаюцца на дыспут: (—
сябры літаратурных аб'яднаньняў, рэдактары час. і газэт, рэцэнзенты, прадстаўнікі саюзу працаўнікоў мастацтва і мясцкому тэатру.

БІБЛІАГРАФІЯ.

Аб часопісі „Полымя“.

Што дае першы нумар «Полымя»? Уважліва прачытаўшы 1 № «Полымя», застаецца пачуцьцё ўражаньне, бязумоўна ёсьць па багатае ўражаньне, вызумоўна ёсьць шмат дасягненьняў. Прыемна адчуваць і шмат дасягненьняў. Прыемна адчуваць і бачыць што з кожным днём зьяўляюцца ўсё новыя і новыя мастацкія вялікія палотна ў беларускай літаратуры як раманы, аповесьці, апавяданьні г. д. Так мы бачым, што зьявілася на старонках «Полымя» імя Янкі Нёманскага, які і пачынае друкаваць свой раман «Дравежнікі». Аб рамане пакуль што боязна што-небудзь сказаць, каб не памыліцца, бо як відна з пачатку раман разьлічан на вялікія мастацкія палотна. Янка Нёманскі сваім раманам „Драпежнікі“ ўнясе нешта новае, вялікае. Пачатак раману робіць добрае ўражаньне. У рамане бачым прадуманасьць, мастацкую ўдасканаленасьць як мовы, так і манеры пісаньня. Адчуваецца дынамічнасьць, жывасьць, мала бачым эле мэнтаў апісальнага характару, што вельмі важна для нашай літаратуры. Раман «Драпежнікі» прасякнут глыбінёю думкі як сам іх рознакалерных гэроў (на сучасному і клясаваму нахожданьню) гэтага раману, так і аўтара. Відна, што Янка Нёманскі вывучыў, добра ведае як сваіх гэроў, так і сацыяльна-грамадзкія зьявы.

Новых людзей, людзей будаўнікоў пралетарскай справы, рэвалюцыі і людзей рабочых беларускіх заводаў дае нам Цішка Гартны ў сваёй новай аповесьці «Гаспадар». Аўтар і раней маляваў у сваіх мастацкіх творах жыцьцё рабочых, але гэтая аповесьць «Гаспадар» ёсьць новае як у мастацкім дасягненьні, так і па зьместу, трактуючы актуальнай тэмы. Гэта сапраўдны твор пралетарскай беларускай літаратуры, які вельмі патрэбен нам сёньня: пытаньні вытворчасьці, вылучэньня актыву, гаспадарчыя адносіны рабочых да сваёй справы, да свайго заводу. Узаемаадносіны рабочых да сваёй адміністрацыі. Быт рабочых. Пра ўсё гэта мы чытаем у апавяданьні Цішкі Гартнага «Гаспадар». Апавяданьне побач з адбіцьцём адмоўных бакоў насычана аптымізмам, бадзёрасьцю, перакананьнем. Жыва і праўдзіва ў рэальных тонах зарысованы гэрої рабочых як Якаў Гузік (сумленны, шчыры, заўзяты вылучэнец, рабочы), Лусей (старшыня завкому, сумленны, актыўны работнік), а побач з гэтымі гэроямі Цішка Гартны супастаўляе рабочых з хуліганскімі, гультайскімі пастункамі.

Войны, рэвалюцыя, клясавая барацьба ў Нямеччыне пануюць у рамане Бэхера «Адзіная справядлівая война».

З паэзіі ў першым нумары «Полымя» зьмешчаны: урывак з паэмы «На шляхох волі» Якуба Коласа і першая частка паэмы «Цені на сонцы» Андрэя Александровіча; вершы—Алеся Дудара, Н. Вішнеўскай, Е. Цфінумбаум і Іогаанэса Бэхера. Ужо ў 3 нумарох друкуецца часткамі вялікая паэма, «На шляхох волі» Якуба Коласа. Гэты твор ёсьць цэлая эпопея ў нашай беларускай літаратуры. Як відна па характару паэма будзе вялікая разьмерам. Аўтар хоча даць вялікія мастацкія палотна. Фонам, канвою паэмы зьяўляецца імпэрыялістычная вайна з яе жудасьцямі, разбурэньнямі, потым грамадзянская вайна і наша рэвалюцыя. Гэроямі ў паэме бярэцца масы, калектыў, сялянства. Польга яшчэ, ня меўшы закончанасьці паэмы, рабіць папярэднія вывады. Адно можна толькі сказаць, што паэма «На Шляхох волі», будзе новым пэрыядам у паэзіі як новым пэрыядам для Коласа зьяўляецца ў прозе зборнік апав. «На прасторах жыцьця». Па высока-мастацкасьці, прыгожасьці, сочнасьці мовы, уласьцівому колясаўскаму ўдасканаленаму стылю, манеры пісаньня і асабліва агульна людзкай глыбіною думкі, паэма «На шляхох волі» будзе творам агульна людзкай культуры. Зварочае на сябе ўвагу новая паэма Андрэя Александровіча «Цені на сонцы». Паэма „Цені на сонцы“ каштоўна для беларускай літаратуры сваёй удасканаленасьцю, каштоўна для савецкага беларускага грамадзтва сваім зьместам, сваёю актуальнасьцю. Вось чаму паэма «Цені на сонцы» нарабіла шуму, гаворкі (асабліва ў Менску) сярод розных колаў грамадзтва. Гэтая паэма не аднаму жывому гарою з галярэі партрэтыстых, якіх апісвае А. Александровіч, сапсавала, унесла нейкую суматоху ў іх настроях. На адных паэма зрабіла вялікі пераполох, Шмат хто захацеў спазнаць сябе.

Хоць:

«Жыцьцё зьмянілася
Зьмянілася яны—
Перапранулі колеры настроіў».

Пайшлі адкрытыя і не адкрытыя пратэсты супроць аўтара (і мусібыць рэдакцыі, што яна выдрукавала такі твор) за тое, ва што, бачыце, аўтар абвінавае савецкаму грамадзтву, што:

„Ідзем наперад мы—і цені з намі йдуць
мы карчуем пні—
яны ў кустах прыцягі»...

Другія чытачы не здаволены былі тым на што наогул гэтых пеняў чапаць.

Нашто ківаць на пені, калі пеней глядзець толькі на сонца.

Бо:

«Лагодна жыць! Як ня любіць сваяцтва?
Адным ён сват, другім шаноўны кум».

Як бачым, кожны чытач разумее і ўспрымае пасвалему. У чым-жа справа? Што новага ў далейшай творчасьці Александровіча і ў паэме „Цені на сонцы“. Мы ведаем, што Александровіч і раней аднаў ў сваёй творчасьці шмат дні, савецкае будаўніцтва. Цяпер таксама ў мастацкіх словах мы бачым тыя ж матывы:

„Краіна родная, савецкая краіна,—
Табе я ў весьнях сэрца аддаю!
Ты красуеш ростам рыштаваньняў,
творчай працай гартаваных сіл.
Ты ў агні шчасьлівага сьвітаньня,
быццам ранішай на ўсходзе вобасхіл.

І на фоне «росту рыштаваньняў» Александровіч зварочае ўвагу савецкага грамадзтва на „цені“, якія „жывуць прыкрыўшыся савецкім дабралушшам“.

З публіцыстычна-грамадзк. артыкулаў зьмешчаны ў № 1 „Полымя“ артыкулы: „Праблема культурнай рэвалюцыі і нацыянальная культура»—Л. Каплан. „Заходнэ-руская школа і не прадстаўнікі» —А. Цьвікевіча, „Організаванае вывучэньне Беларусі ў XIX і пачатку XX стагодзьця“—М. Касьпяровіча, „Да пытаньня аб мэтадах і прыёмах нашае крытыкі“—М. Байкова, „Літаратурнае балота»—т. Глыбоцкага і аўтажыцьцяпіс Язэпа Гора.

Больш за ўсё зварочаюць на сябе ўвагу на цікавасьці першыя тры артыкулы. Тав. Капланам сьвячасова пастаўлена пытаньне аб культурнай рэвалюцыі і нацыянальнай культуры. Сьмела палемізуючы з Ваганянам, аўтарам кніжкі „О национальной культуры“, тав. Каплан на фактах будаўніцтва БССР даказвае ўсю бязгрунтоўнасьць Ваганяна на нацыянальнай культуры. Артыкул т. Каплана цікавы ня толькі як тэарэтычны, а як практычны, абасноўваны фактамі з нашага жыцьця. Далейшым працягам друкуецца артыкул А. Цьвікевіча, які вызьвятляе ўсю дзейнасьць чорнасотніцкіх царскіх Сямяшкаў і Гаворскіх на Беларусі ў часы вешаньня Мураўёва. Першая спроба даць нарыс аб вывучэньні Беларусі ў мінулым зроблена ў артыкуле „Арганізаванае вывучэньне Беларусі ў XIX і пачатку XX ст.» тав. Касьпяровічам. Гэта вельмі цікавы і патрэбны артыкул бібліяграфічнага характару.

Янка Аленін.

Паштовая скрынка.

Нішчымнаму. Магілеў. „Сробная моладзь“ да друку не падходзе. Дробязь.

Настаўніку. Аршанчына. Артыкулы, які вы назвалі „Аб калектывізьме сярод настаўнікаў“, друкавацца не будзе. Паперзе, з яго ня відаць нішкага калектывізму, а наадругое, кажучы аб гвалтах над настаўніцтвам, вы не далі ніводнага канкрэтнага факту.

Адказны рэдактар М. КУДЗЕЛЬКА

ПРАДАЕЦЦА
зрыў-папера, макулатура і старыя газэты.
Спытацца ў канторы газэты „Савецкая Беларусь“
(Рог вуліц Карла Маркса і Ленінскай, 2-гі дом Савецкаў).

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ ГАНДЛЮ БССР
— гэтым падае да агульнага ведама, —
што 24 сакавіка 1928 г. ім зроблена ў другім разьдзеле гандлёвага рэестру СССР (па БССР) пад № 3 адзнака аб
— СПЫНЕНЬНІ ДЗЕЙНАСЬЦІ —
Беларускага Дзяржаўнага Аб'яднаньня
„ЧЫРВОНАЯ БЯРЭЗІНА“, —
як самастойнага трэсту, з прычыны аб'яднаньня апошняга з трэстам пад назвай
„Беларускі Дзярж. Трэст Запалкавай Прамысловасьці“
скарочана „БЕЛСПІЧТРЕСТ“.
Сэкратар Наркамгандлю БССР ВЕРАМЕЙЧЫК.

ДЗЯРЖАЎНАЕ ВЫДАВЕЦТВА БЕЛАРУСІ.
ПРАДАЮЦЦА ПОЎНЫЯ КАМПЛЕКТЫ ЧАСОПІСАЎ
„ПОЛЫМЯ“ І „МАЛАДНЯК“ за 1922, 1923, 1924, 1925 і 1926 гады.
Пры закупцы камплекта за цэлы год даецца скідка ў 75 проц.
Пры закупцы цэлага камплекту часопісу «Полымя» за 1927 г.—скідка ў 50 пр.
Заказы накіроўваць: Менск, Кніжная База Белдзяржвыдавецтва, Пляц Волі, 5 і ва ўсе акруговыя аддзаленьні ДВБ.

ЯЎРЭЙСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР БССР.
Серада 28, пятніца 30, субота 31 сакавіка і надзеля, 1 красавіка
„ГІРШ ЛЕКЕРТ“.
На сераду, 28 і суботу, 31 сакавіка ўсе білеты праданы, на пятніцу 30 сакавіка, і надзелю, 1 красавіка—білеты ў касе тэатру.
ПАЧАТАК А 8 З ПАЛОВ. ГАДЗ. ВЕЧАРА.

КІНО-ТЭАТР «КУЛЬТУРА». — Выдатны фільм — „КРЫТЫ ФУРГОН“ у 8 частках. ХУТКА! Грандыёзны баявік ХУТКА! „КАСТРЫЧНІК“.

КІНО „ЧЫРВО